



مرکز ملی فضای مجازی
پژوهشگاه فضای مجازی

گزارش
سریع
پنجاهم



استراتژی امنیت ملی سایبری در ایرلند

National Cyber Security Strategy
in Ireland



بسم الله الرحمن الرحيم

گزارش
سریع

گزارش شماره ۵۰
شهریور ۱۴۰۱



مرکز ملی فضای مجازی
پژوهشگاه فضای مجازی

راهبرد ملی امنیت سایبری

ایرلند

گزارش سریع که با عنوان Rapid Report شناخته می‌شود، نوعی گزارش کوتاه است که صرفاً برای اطلاع کلی از موضوع یا پدیده‌ای خاص در بازه زمانی محدود تهیه می‌شود. هدف عمده چنین گزارش‌هایی ایجاد تصویری اجمالی برای آشنایی ابتدایی سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان در موضوعات مورد علاقه آنان است.

تهیه شده در پژوهشگاه فضای مجازی
(گروه مطالعات بین‌المللی)

ترجمه: اسماعیل یزدان پور
ناظر: عباس قنبری باغستان

حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به مرکز ملی فضای مجازی است و استفاده از مطالب آن صرفاً با ذکر مأخذ بلامانع است.

نشانی: تهران، میدان آرژانتین، خیابان بیهقی، نش
خیابان ۱۶ غربی، پلاک ۲۰
تلفن: ۰۲۱-۸۶۱۵۱۰۶۱
کد پستی: ۱۵۱۵۶۷۴۳۱۱

فهرست

۵	 سخن نخست
۹	 خلاصه مدیریت
۱۷	 اقدامات
۲۳	 مقدمه

بخش اول (چشم‌انداز) ۲۹

بخش دوم (اهداف) ۳۳

بخش سوم (مخاطرات و جامعه اطلاعاتی) ۳۷

۳ - ۱ - مخاطرات راهبردی ۴۰

۳ - ۲ - تهدیدهای ترکیبی ۴۲

۳ - ۳ - مخاطرات در برابر زیرساخت‌های حساس ملی و داده‌ها و سامانه‌های دولتی ۴۳

۳ - ۴ - شهروندان و کسب‌وکارها ۴۸

بخش چهارم (توسعه ظرفیت‌های ملی) ۴۹

۴ - ۱ - وضعیت میدان ۵۱

۴ - ۲ - اهداف ۵۸

۴ - ۳ - اقدامات ۵۸

بخش پنجم (حفاظت از زیرساخت‌های حساس ملی) ۶۳

۵ - ۱ - وضعیت میدان ۶۵

۵ - ۲ - اهداف ۶۸

۵ - ۳ - اقدامات ۶۸

بخش ششم (داده‌ها و شبکه‌های بخش دولتی) ۷۵

۶ - ۱ - وضعیت میدان ۷۷

۶ - ۲ - اهداف ۷۹

۶ - ۳ - اقدامات ۷۹

بخش هفتم (مهارت ها) _____ ۸۵

۸۷ _____ ۱-۷- وضعیت میدان

۹۱ _____ ۲-۷- اهداف

۹۱ _____ ۳-۷- اقدامات

بخش هشتم (توسعه بنگاه ها) _____ ۹۵

۹۷ _____ ۱-۸- وضعیت میدان

۹۸ _____ ۲-۸- اهداف

۹۸ _____ ۳-۸- اقدامات

بخش نهم (مشارکت و همکاری) _____ ۱۰۱

۱۰۳ _____ ۱-۹- وضعیت میدان

۱۰۵ _____ ۲-۹- اهداف

۱۰۵ _____ ۳-۹- اقدامات

بخش دهم (شهروندان) _____ ۱۰۹

۱۱۱ _____ ۱-۱۰- وضعیت میدان

۱۱۳ _____ ۲-۱۰- اهداف

۱۱۳ _____ ۳-۱۰- اقدامات

بخش یازدهم (مسئولیت ها و چارچوب های حکمرانی) _____ ۱۱۵

۱۱۷ _____ ۱-۱۱- ساختار حکمرانی

۱۱۷ _____ ۲-۱۱- اجرای راهبرد ملی امنیت سایبری

۱۱۹ _____ پیوست

سخن نخست



فضای مجازی با شتاب شگرف و رو به تزایدی که در حال بسط و گسترش است تمام ساحات اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی زندگی بشر را درنور دیده و هر روز بخش بزرگی از زندگی واقعی را در خود فرو برده و حیات متفاوت و جدیدی به آن می‌دهد. لذا به نظر می‌رسد دو نگاه کلان به فضای مجازی وجود دارد: نگاه اول که بالاخص در ابتدای رشد و تکوین فضای مجازی مسلط شده بود، آن را همچون ابزاری کنار سایر ابزارهای بشری تصویر می‌کرد که تنها طریقت داشت. اما نگاه دوم، در نتیجه رشد تحولات خیره‌کننده فضای مجازی و سایه گسترتری آن در حوزه‌ها و شئون بشر در یک دهه اخیر آن را چون سکویی می‌داند که بسیار فراتر از شأن ابزاری حیات انسان‌ها را سامان جدیدی داده و ادعای تمدن نوینی را دارد. رویکردی که از قضا از چشمان بصیر رهبر انقلاب نیز دور نمانده و انتظاری تمدنی از فضای مجازی در ایران را مطالبه داشته‌اند.

در همین راستا گزارش‌های عصر فضای مجازی تلاش می‌کند تا فهم سازمان‌ها و دستگاه‌های مرتبط با حوزه فضای مجازی را ارتقاء بخشیده و آن‌ها را برای مواجهه فعال و خردمندانه با تحولات این عرصه مهیا سازد.

سید ابوالحسن فیروزآبادی
دبیر شورای عالی ورزش مرکز ملی فضای مجازی

خلاصہ مدیریت



ایرلند از نظر جذب و استفاده از فناوری‌های دیجیتال رتبه بالایی را در میان کشورهای عضو اتحادیه اروپا به خود اختصاص داده است. این فناوری‌ها در ایرلند هم مانند سایر کشورهای توسعه‌یافته، نقشی اساسی در پشتیبانی و تسهیل زندگی اقتصادی و اجتماعی ایفا کرده‌اند. ایرلند با توسعه زیست‌بوم جهانی داده توانسته است به سود اقتصادی بسیار چشمگیری دست یابد. موقعیت جغرافیایی، اقتصاد باز و عضویت در اتحادیه اروپا، از جمله عواملی است که توانسته است این تضمین را برای ایرلند فراهم آورد تا حجم قابل توجهی از داده و فعالیت‌های اقتصادی را میزبانی کند. با این وجود، توسعه و به کارگیری روزافزون اینترنت و مجموعه عظیمی از ابزارها و دستگاه‌های مرتبط با یکدیگر، باعث وابستگی شدید به این سامانه‌ها شده است. این وابستگی، به مجموعه پیچیده و سیالی از مخاطراتی انجامیده است که برخی از آن‌ها ناشی از اشتباه در طراحی یا عملکرد سامانه‌ها بوده و منجر به اتلاف نامنتظره خدمات می‌شود. مخاطرات دیگری هم در اثر فعالیت‌های عمده گروه‌های سازماندهی‌شده و از جمله دولت‌ها به وجود می‌آید، آن‌ها که برای مقاصد خاص تلاش می‌کنند این سامانه‌ها را از کار انداخته یا در آن نفوذ کنند تا به اهداف

خاصی برسند. این نفوذ می‌تواند به‌صورت دزدی یا تخریب اطلاعات یا پول بوده و از راه متلاشی کردن یا تخریب خدمات یا زیرساخت‌ها صورت گیرد. در نتیجه، این مخاطرات مجموعه‌ای از پیامدهای پیچیده و به‌هم‌پیوسته برای دولت‌ها دارد که طیف گسترده‌ای از صیانت اطلاعات شهروندان تا حفاظت از زیرساخت‌ها و خدمات اصلی را در برمی‌گیرد. امنیت سایبری اغلب به‌عنوان مجموعه فعالیت‌هایی برای تضمین محرمانه بودن، انسجام کلی، اصالت، دسترس‌پذیری شبکه‌ها، ابزارها و اطلاعات تعریف می‌شود. اما از آنجاکه سامانه‌های اطلاعاتی و شبکه‌ها پیچیده‌تر شده و در همه ابزارها به کار گرفته می‌شوند، تضمین امنیت آن‌ها اهمیت بیشتری پیدا کرده و دشوارتر می‌شود. با آن‌که این مجموعه پاسخ‌ها در تلاش با همراهی با تحولات فنی و بازاری، با سرعت بالایی توسعه یافته است، ماهیت به‌شدت پویا و پرانرژی این تحولات هم از نظر فناوری‌ها و هم از نظر شرایط راهبردی جهانی، باعث چالش‌های بیشتری در کل این فرایند می‌شود.

نخستین راهبرد ملی امنیت سایبری ایرلند در جولای سال ۲۰۱۵ به تصویب حاکمیت رسیده و منتشر شد. این سند، نقشه راهی را برای توسعه «مرکز ملی امنیت سایبری» و مجموعه‌ای از اقدامات برای حفاظت بهتر از شبکه‌ها و داده‌های حاکمیتی و زیرساخت‌های حساس ملی مشخص کرد. از زمان تأسیس «مرکز ملی امنیت سایبری» تاکنون، این مرکز از نظر گستره و ظرفیت رشد چشمگیری داشته است و در جریان اجرای بخشنامه امنیت اطلاعات و شبکه اتحادیه اروپا به شماره ۱۱۴۸ سال ۲۰۱۶، مجموعه‌ای از اقدامات قابل‌توجه را برای پشتیبانی سازمان‌ها و دستگاه‌های دولتی به‌منظور مدیریت سامانه‌ها به انجام رسانده است.

افزون بر این، حدود ۷۰ اپراتور زیرساخت‌های حساس ملی جایگاه حقوقی تعریف‌شده‌ای پیدا کرده‌اند و الزامات امنیتی آن‌ها مشخص شده و وظایف آن‌ها در شرایط اعلان حادثه تعریف شده است. وقتی همه این موارد در کنار یکدیگر قرار می‌گیرد، معلوم می‌شود که دولت و اپراتورهای زیرساخت‌های حساس ملی آمادگی بسیار بیشتری برای مواجهه با مخاطرات امنیت سایبری نسبت به گذشته دارند.

البته یکی از ویژگی‌های اصلی بخش فناوری، پویایی شدید آن است و به نظر می‌رسد که موج جدیدی از تحولات فنی در راه است که در مرکز آن شبکه‌های مجازی قرار دارد و از پروتکل‌های پیشرفته ارتباطی (همچون نسل پنجم تلفن همراه)، هوش مصنوعی و اینترنت اشیاء استفاده می‌کند. این پیشرفت‌های مرتبط با یکدیگر، به احتمال زیاد کاربردهای وسیعی پیدا خواهند کرد و این بدان معناست که نفوذ بیشتری به زندگی شهروندان پیدا خواهند کرد و بر زیرساخت‌های وابسته اثر خواهند گذاشت. افزون بر این، ماهیت مبتنی بر نرم‌افزار این فناوری به گونه‌ای است که ابزارهای رگلاتوری و حاکمیتی ویژه‌ای لازم خواهند آمد تا امنیت و سلامت داده‌ها و خدمات تضمین شود.

این پیشرفت‌ها همراه با رشد سریع صنعت جهانی بوده است که خدمات و محصولات برای تأمین امنیت زیرساخت‌ها و سامانه‌های دیجیتال را هدف قرار داده‌اند. در ایرلند که بیش از ۶۵۰۰ نفر در بخش امنیت دیجیتال مشغول به کار هستند، این صنعت یکی از مهم‌ترین بخش‌های بخش فناوری شده است که استقلال خودش را هم دارد و توانمندسازی سرمایه‌ها در بخش‌های وابسته را هم به پیش می‌برد. سیانت از این موفقیت و مبنا قرار دادن آن‌ها نقش مهمی در تضمین

اشتغال کیفی و رشد اقتصادی آینده دارد و همچنین حضور و فعالیت زیست‌بوم گسترده امنیت سایبری با نفوذ همه‌جانبه را تأمین می‌کند. جذب و به‌کارگیری ظرفیت‌های فناوری‌های دیجیتال در سطحی ملی همچنان یکی از فرایندهای جاری و مهم هست، کاری که در همه بخش‌های حاکمیتی پیگیری می‌شود. «راهبرد خدمات عمومی ۲۰۱۵» توسط «خدمات عمومی ما، ۲۰۲۰» بازآفرینی شده است، چارچوب سیاستی جدیدی که مبتنی بر اقدامات اصلاحی پیشین است و درعین حال دامنه اصلاحات را چنان بسط می‌دهد تا تمرکز بهتری بر همکاری، نوآوری و ارزیابی ایجاد شود. در سطحی ملی، «برنامه پهنای باند ملی» به دنبال فراهم آوردن این تضمین است که برای نخستین بار، بیش از نیم میلیون نفر دسترسی به پهنای باند با سرعت بالا داشته باشند و «راهبرد دیجیتال ملی» آینده مشخص خواهد کرد که چگونه حاکمیت تلاش دارد منافع دیجیتالی شدن را در اختیار همگان قرار دهد. همه این موارد در کنار یکدیگر، آثار مثبت و ایجابی بر رشد اقتصادی، تعادل منطقه‌ای و فرصت‌های فردی خواهند داشت؛ هرچند این دیجیتالی شدن درجاتی از خطر را هم به همراه دارد.

این سند راهبردی شیوه مواجهه ایرلند با این چالش‌ها را مشخص خواهد کرد و نشان خواهد داد که برای استفاده از فرصت‌های حاصل از این تحولات تکنولوژیک جهانی برای ایجاد اشتغال باید چگونه برنامه‌ریزی کنیم. این سند راهبردی مجموعه‌ای از اقدامات را مشخص می‌کند که برای مواجهه با برخی از چالش‌های پیچیده ناشی از اشتغال تعداد روزافزونی از مردم شاغل در این حوزه مناسب خواهد بود. دست‌آخر، توسعه شبکه و امنیت اطلاعات به‌مثابه مضمون اصلی

سیاست‌ها، ابعاد بین‌المللی قابل توجهی هم دارد که هم علاوه بر بحث مهم حاکمیت اینترنت، در مسائل بسیار حساس روابط بین‌الملل نمود پیدا می‌کند. امنیت سایبری یکی از موضوعات ردیف اول در مسائل روابط بین‌الملل است. این سند راهبردی مشخص می‌کند که ایرلند چگونه می‌تواند نقشی در شکل دادن به این فضا در سطح بین‌المللی داشته باشد.

اقدامات



در طول دوره سال‌های ۲۰۲۴-۲۰۱۹ هم‌زمان با توسعه اینترنت، حاکمیت اقدامات نظام‌مند ذیل را به‌منظور صیانت از ملت، توسعه بخش امنیت سایبری و تعمیق روابط بین‌المللی به اجرا خواهد گذاشت.

(۱) «مرکز ملی امنیت سایبری»، به‌خصوص با توجه به گسترش توانایی برای نظارت و پاسخگویی در برابر حوادث امنیت سایبری و تهدیدهای فزاینده در برابر دولت، توسعه بیشتری خواهد یافت.

(۲) اطلاعات و تحلیل‌های تهیه شده پیرامون تهدید توسط «مرکز ملی امنیت سایبری» در کارهای مرکز بررسی‌های امنیت ملی ادغام خواهد شد.

(۳) سامانه کنونی حفاظت از زیرساخت‌های حساس ملی که بر اساس شیوه‌نامه امنیت شبکه و اطلاعات ملی راه‌اندازی شده است، با تمرکز ویژه بر برنامه‌های همگرایی و ممیزی مستمر در جهت کاهش خطرات خدمات اصلی همچنان به کار گرفته شده و توسعه می‌یابد.

(۴) «مرکز ملی امنیت سایبری» با همکاری نیروهای نظامی و انتظامی، یک ارزیابی دقیق و به‌روز از آسیب‌پذیری‌های ممکن در همه خدمات و زیرساخت‌های حساس در برابر حملات سایبری انجام خواهد داد.

۵) سامانه پشتیبانی از زیرساخت‌های حساس ملی در طول اجرای سند راهبردی، گسترش و تعمیق خواهد یافت تا دامنه وسیع‌تری از زیرساخت‌های حساس ملی و از جمله ابعادی از سامانه‌های انتخاباتی را شامل شود.

۶) گروه‌های اشتراک اطلاعات فعلی که توسط «مرکز ملی امنیت سایبری» اداره می‌شوند، توسعه بیشتری خواهند یافت و گروه‌های اشتراک تهدید فعلی چنان توسعه خواهند یافت تا طیف وسیع‌تری از زیرساخت‌های حساس ملی را شامل شوند.

۷) حاکمیت، مجموعه جدیدی از استانداردهای همگرایی را معرفی خواهد کرد تا امنیت سایبری زیرساخت‌های مخابراتی کشور را پشتیبانی کند.

۸) «مرکز ملی امنیت سایبری» یک استاندارد امنیتی پایه را تعیین خواهد کرد تا توسط همه دستگاه‌های دولتی و سازمان‌های اصلی به کار گرفته شود.

۹) طرح «حسگر» فعلی گسترش خواهد یافت تا تمام وزارتخانه‌های دولتی را در برگیرد، و یک ارزیابی جامع انجام خواهد شد تا میزان امکان‌پذیری توسعه «حسگر» برای پوشش تمامی شبکه‌های دولتی بررسی شود.

۱۰) به‌منظور سهولت در اشتراک اطلاعات، اقدامات برتر و نیز فراهم آوردن امکاناتی برای «مرکز ملی امنیت سایبری» در راه پشتیبانی از به‌کارگیری استانداردهای امنیتی پایه، مجمع حاکمیتی امنیت فناوری‌های اطلاعاتی ایجاد خواهد شد و تمامی مدیران امنیت فناوری‌های اطلاعات در سراسر حاکمیت می‌توانند عضو آن شوند.

۱۱) «مرکز ملی امنیت سایبری» از طرف حاکمیت موظف به انتشار توصیه‌هایی در رابطه با استفاده از نرم‌افزارها و سخت‌افزارهای خاص در زیرساخت‌های مخابراتی و فناوری‌های اطلاعاتی دولت خواهد شد.

۱۲) حاکمیت توسعه و استفاده از آموزش سطح دوم و سوم در علوم رایانه و امنیت سایبری را همچنان تضمین خواهد کرد و این کار را از جمله از راه پشتیبانی از شبکه‌های آموزش مهارت در ایرلند در توسعه برنامه‌های آموزشی برای همه سطوح و همچنین پشتیبانی از ابتکارات مراکز آموزشی پیشرفته «سولاس» (طرح آموزش مهارت‌های تکمیلی ایرلند) برای برنامه‌های کارآموزی فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی و امنیت سایبری پیگیری خواهد کرد.

۱۳) بنیاد علوم ایرلند در چارچوب «برنامه آینده‌های هوشمند»، به ترویج امنیت سایبری به‌عنوان یک گزینه شغلی در مدارس و دانشگاه‌های ایرلند خواهد پرداخت.

۱۴) بنیاد علوم ایرلند با همکاری وزارت سرمایه، تجارت و اشتغال و نیز وزارت محیط‌زیست، آب‌وهوا و ارتباطات، از طریق برنامه آینده‌های هوشمند، مراکز آموزشی بنیاد و دیگر بنگاه‌ها، کار امکان‌سنجی تأمین بودجه برای پژوهش در حوزه امنیت سایبری را انجام خواهند داد.

۱۵) حاکمیت به پشتیبانی و همکاری کامل خود با برنامه ایرلند سایبری با بودجه سازمان جذب سرمایه‌های خارجی ادامه خواهد داد و سازوکارهای جدیدی را برای حمایت از همکاری‌های صنعت / دانشگاه / دولت در زمینه امنیت سایبری بررسی خواهد کرد.

۱۶) سازمان توسعه بنگاه‌های ایرلند در جهت تسهیل پیوندهای مشترک بین نهادهای پژوهشی و سازمان‌ها، یک برنامه اختصاصی در زمینه امنیت

سایبری را طراحی و اجرا خواهد کرد که به کاربرد عملی پژوهش در تجارت خواهد انجامید.

۱۷) تعهدات دیپلماتیک ایرلند در زمینه امنیت سایبری را تقویت خواهیم کرد و برای این کار از جمله به استقرار وابستگان سایبری در مأموریت‌های اصلی دیپلماتیک و ایجاد ظرفیت پایدار در کشورهای سوم خواهیم پرداخت.

۱۸) به‌منظور هماهنگی مواضع ملی در سراسر دستگاه‌های حاکمیتی، یک گروه میان‌بخشی در زمینه حاکمیت اینترنت و سیاست بین‌المللی فضاهای سایبری ایجاد خواهیم کرد.

۱۹) همکاری‌های فعلی خود با سازمان‌های بین‌المللی را گسترش خواهیم داد و برای این کار از جمله به مرکز برتر امنیت سایبری در تالین، استونی خواهیم پیوست.

۲۰) دولت یک پویش سراسری اطلاعات امنیت سایبری در سطح ملی ایجاد خواهد کرد تا از اطلاعات ارائه‌شده توسط «مرکز ملی امنیت سایبری» و اداره ملی جرائم سایبری پلیس استفاده کرده و اطلاعاتی را در اختیار دستگاه‌هایی قرار دهد که به‌صورت مستقیم مشغول تدارک اطلاعات هستند.

برنامه اجرایی دقیق اقدامات مربوط به این حوزه، از جمله جدول زمانی و سازمان‌های مسئول، در پیوست آمده است.

مقدمه



ایرلند از نظر جذب و استفاده از فن‌آوری‌های دیجیتال در میان رتبه‌های برتر کشورهای عضو اتحادیه اروپا قرار دارد (هفتمین کشور از ۲۸ کشور عضو اتحادیه اروپا بر اساس شاخص اقتصاد و جامعه دیجیتال کمیسیون اروپا، ۲۰۱۹). از نظر کاربردی، این بدان معناست که اینترنت و مجموعه وسیعی از فناوری‌ها و دستگاه‌های متصل به آن نقش مهمی را در توانمندسازی و تحقق موفقیت اقتصادی ما داشته‌اند. به علاوه، این فناوری‌ها همچنین امکان پیشرفت قابل توجهی در بهره‌وری و کیفیت زندگی را فراهم آورده و کارایی و پایداری بیشتری در استفاده از منابع را ممکن کرده‌اند. درعین حال همین فناوری‌ها، مجموعه‌ای از مخاطرات و تهدیدها را هم به همراه دارند. با مسئله‌ای پرتحرک و پویا مواجه هستیم؛ با هر دستگاه جدیدی که به اینترنت وصل می‌شود، بر پیچیدگی‌ها و چالش‌های این مسئله افزوده می‌شود و با تمامی ابعاد زندگی ما ارتباط پیدا می‌کند.

مواجهه با این چالش، هم از نظر مقاومت زیرساخت‌ها و خدمات اصلی و هم توانایی دولت در مدیریت و پاسخگویی به حوادث، یکی از مهم‌ترین فعالیت‌ها برای تأمین رفاه اقتصادی و اجتماعی دولت و مردم شده است. این کار

ساده‌ای نیست. امنیت سایبری شبکه پیچیده‌ای از موضوعات را برای حل و فصل به همراه دارد. فناوری‌های فعال و متصل به مدد اینترنت، پیش از این در همه ابعاد و حوزه‌های زندگی ما نفوذ پیدا کرده است و خدمات قابل اتکای و غیرقابل اجتنابی را هم در سطح فردی و هم در سطح اجتماعی ارائه می‌دهد. ماهیت متنوع این بخش‌های مختلف با الگوهای متنوعی که برای مالکیت دارند، در عمل به این معنی است که هیچ الگو یا راه‌حل واحدی، از نوع فنی یا غیرفنی وجود ندارد که متناسب با همه بخش‌ها باشد. برای تدوین راهبردی ملی به منظور پاسخ، نیاز به رویکردی پویا و انعطاف‌پذیر هست؛ رویکردی که راه‌حل‌های مختلف را بر اساس ماهیت بخش مورد نظر و خطرهای نمایان شده در برابر جامعه، زندگی انسان و اقتصاد به کار می‌گیرد.

ماهیت جهانی اینترنت پیامدهای ژئوپلیتیکی قابل توجهی نیز دارد هر نوعی از زیرساخت متصل به اینترنت در معرض تهدید از سراسر زمین قرار دارد. به این ترتیب، جغرافیای امنیت ملی تغییر یافته است و پرسش‌های عمیقی در برابر سیاست امنیت ملی ایرلند قرار داده است. در وهله نخست، مدیریت جهانی اینترنت، نحوه اداره آن و نحوه رفتار و عملکرد کشورها و دیگران، تبدیل به نگرانی اصلی در سطح ملی شده است. دوم آن که امنیت هر فرایند، خدمات و زیرساخت در ایرلند، از روند انتخابات تا زیرساخت‌های نظامی و امنیت داده‌های بخش‌های حاکمیتی باید به روش‌های متفاوتی مورد بررسی قرار گیرد، چرا که همه این‌ها تا حدی، به ابزارهای متصل به اینترنت وابسته هستند و اکنون ممکن است از هر جای کره زمین هدف مورد حمله مستقیم واقع شوند.

دست‌آخر این که ماهیت اقتصاد ما هم تغییری اساسی یافته است. بر اساس

برخی تخمین‌ها، ایرلند بیش از ۳۰ درصد از کل داده‌های اتحادیه اروپا را میزبانی کرده و مقر اصلی چند شرکت بزرگ فناوری جهان را در مرکز اروپا قرار داده است. بنابراین موفقیت اقتصادی ما وابستگی زیادی با توانایی پیوسته ما برای ایجاد فضایی امن برای فعالیت این شرکت‌ها دارد. بنابراین، امنیت شبکه و سامانه‌های اطلاعاتی ما نقشی بنیادی در رشد اقتصادی و اجتماعی جامعه ایرلند دارد. اولین سند راهبرد ملی امنیت سایبری که در سال ۲۰۱۵ منتشر شد، به تأسیس عمل‌گرا و کاربردی «مرکز ملی امنیت سایبری» انجامید و مجموعه‌ای از اقدامات جامع به‌منظور صیانت از زیرساخت‌های مهم و حساس ملی و امنیت داده‌ها و سامانه‌های حاکمیتی را ایجاد کرد. خود همین اقدامات، مجموعه گسترده‌تری از موضوعات را نسبت به گذشته در برمی‌گیرد؛ چالش‌هایی پیرامون مهارت‌ها، توسعه شرکت‌ها، و پژوهش وجود دارد که نیاز به اقدامات مستقل دارند.

فرایند تدوین این سند راهبردی توسط شورای عالی راهبردی مدیریت می‌شد که مدیریت آن بر عهده وزارت ارتباطات، کنش اقلیمی و محیط‌زیست بود و نمایندگانی از وزارت امور داخله، وزارت امور خارجه و تجارت، وزارت کار و تأمین اجتماعی، وزارت دفاع، دفتر واحد اطلاعات حاکمیتی، وزارت دادگستری و برابری و وزارت سرمایه، تجارت و اشتغال در این شورا حضور دارند.

کل این فرایند توسط مجموعه‌ای از سازوکارهای مشورتی هدایت می‌شد. در مرحله نخست، مجموعه‌ای از پنج گروه درگیر با مسئله شامل سهام‌داران بخش‌های دولتی و خصوصی در کنار هم قرار گرفتند. این گروه‌ها، به مسئله نظم و امنیت ملی، توسعه بنگاه‌ها، مهارت و پژوهش،

امنیت فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی بخش دولتی و حفاظت از زیرساخت‌های حساس ملی پرداختند و مأمور به تضمین جامعیت سند راهبردی و پرداختن سند به طیف وسیعی از مسائل و موضوعات بودند. هر یک از این گروه‌ها دو بار تشکیل شدند، یکبار پیش از مشاوره‌های عمومی و برای تضمین این که پرسش‌ها و اسناد مشورتی متناسب هستند و نیز برای تشخیص دغدغه‌هایی که بر هر بخش اثر می‌گذارند. جلسه دوم پس از پایان مشاوره‌های عمومی انجام می‌گرفت و نتایج آن در اختیار اعضای گروه قرار می‌گرفت که به همراه نتایج پیشنهادی سند راهبردی بود. این گروه‌ها مجمعی را تشکیل دادند که در آن، همه افراد با آزادی نظرها، دغدغه‌ها و ایده‌های خود را مطرح می‌کردند و ارزش زیادی برای تعیین چارچوب و بستر سند راهبردی داشته و به کار شناسایی راه‌حل‌هایی برای چالش‌های موجود می‌آمدند.

یک مجمع مشورتی عمومی بین ماه‌های مارس و مه سال ۲۰۱۹ برگزار شد که در آن خلاصه‌ای از پیش‌نویس سند راهبردی به‌عنوان بخشی از فرایند مشورتی عمومی منتشر شد تا نظر عمومی و گستره وسیعی از صنایع اخذ شود. اعضای عمومی ۳۰ روز کاری مهلت داشتند تا خلاصه پیش‌نویس سند راهبردی را ارسال کنند و در مجموع ۴۷ نظر مکتوب دریافت شد. این نظرات دریافت شده توسط گروه راهبری و پنج گروه همکار از هر بخش ارزیابی شد و اقدامات پیشنهادی هر بسته استخراج شده و برای تجزیه و تحلیل بیشتر مقوله‌بندی شد. این تحلیل همچنین شامل ارزیابی بیش از ۳۰ استراتژی ملی از سراسر اروپا و خارج از اروپا شد و همچنین اسناد، نمونه‌های موفق از «سازمان همکاری اقتصادی و توسعه» و «آژانس امنیت سایبری اتحادیه اروپا» بود.

بخش اول

چشم انداز



بخش اول

چشم انداز

در چشم انداز ما، ایرلند جامعه‌ای است که می‌تواند با خیال راحت از فرصت‌های انقلاب دیجیتال بهره‌مند شود و می‌تواند سهم عمده‌ای در شکل دادن به آینده اینترنت داشته باشد. برای نیل به این هدف باید اقدامات زیر را انجام داد:

حفاظت از دولت، مردم و زیرساخت‌های حساس ملی در برابر مسائل امنیت سایبری به صورتی پویا و منعطف، به شکلی که حقوق افراد را به تمامی رعایت کرده و متناسب با آن، تعادلی میان مخاطرات و هزینه‌ها ایجاد کند.

توسعه ظرفیت‌های دولت، نهادهای پژوهشی، بخش تجاری، بخش عمومی و عموم مردم در راه فهم بهتر ماهیت و مدیریت چالش‌هایی که با آن در این عرصه مواجه می‌شویم و نیز برای اطمینان از این که افراد و سازمان‌ها می‌توانند از مزایای اقتصادی و شغلی فناوری اطلاعات و به‌خصوص امنیت سایبری بهره‌گیرند.

مشارکت در سطح ملی و بین‌المللی با اصولی راهبردی، پشتیبانی از فضای سایبری آزاد، گشوده، صلح‌آمیز و ایمن و نیز اطمینان از این که امنیت سایبری یکی از مؤلفه‌های اصلی مواضع دیپلماتیک ما در سراسر همکاری‌ها است.

بخش دوم

اهداف



بخش دوم

اهداف

- بهبود مستمر میزان توانایی دولت در پاسخگویی و مدیریت حوادث امنیت سایبری، از جمله مواردی که مؤلفه‌های امنیت ملی دارند؛

- شناسایی و حفاظت از زیرساخت‌های حساس ملی از طریق افزایش مقاومت آن‌ها در برابر حمله‌های سایبری و اطمینان از این‌که اپراتورهای خدمات اساسی، برنامه‌های مناسبی برای مقابله در نظر دارند و می‌توانند هرگونه اختلال در خدمات را کاهش داده و مدیریت کنند؛

- تقویت مقاومت و امنیت سامانه‌های بخش عمومی فناوری‌های اطلاعاتی به‌منظور حفاظت بهتر از داده‌ها و خدماتی که مورداتکای مردم است؛

- سرمایه‌گذاری در طرح‌های آموزشی به‌منظور آماده‌سازی نیروی کار برای پذیرش شغل‌های فناوری‌های پیشرفته اطلاعاتی و امنیت سایبری؛

- ارتقای آگاهی‌ها پیرامون مسئولیت‌های سازمان‌ها در خصوص ایمن‌سازی شبکه‌ها، ابزارها و اطلاعات و تأمین و هدایت تحقیق و توسعه در امنیت سایبری در ایرلند، از جمله از راه تسهیل در سرمایه‌گذاری

برای فناوری‌های جدید؛

- ادامه همکاری‌های با شرکای بین‌المللی و سازمان‌های بین‌المللی
به‌منظور اطمینان از این‌که فضاهای سایبری همچنان گشوده، ایمن،
یکپارچه، آزاد و توانا در جهت تسهیل توسعه اقتصادی و اجتماعی باقی
می‌ماند؛

- افزایش سطح عمومی مهارت‌ها و آگاهی‌ها در میان افراد در حوزه
اصول بهداشتی سایبری و پشتیبانی از آنان از طریق ارائه اطلاعات و
آموزش.

بخش سوم

مخاطرات و جامعه اطلاعاتی



از همان ابتدای طرح «آرپانت» در دهه ۱۹۶۰ میلادی در امریکا، بنابراین بود که اینترنت سامانه گشوده‌ای باشد که هر نقطه در شبکه امکان دریافت پیام از نقطه‌های دیگر را داشته و برای حرکت اطلاعات از یک نقطه به نقطه دیگر مسیرهای مختلفی در پیش داشته باشد. به‌رغم این واقعیت که هم‌اکنون میلیاردها دستگاه‌های متصل به شبکه‌ای در سراسر جهان وجود دارد، همان اصول بنیادین هنوز پابرجا است و درواقع، یکی از پایه‌های اصلی رشد سریع اینترنت و کاربرد آن برای جوامع بشری بوده است.

البته این گشودگی و سادگی در ارتباط، امکان استفاده از شبکه برای فعالیت‌های بدخواهانه را هم تسهیل کرده است. در طول زمان و با اهمیت یافتن روزافزون اینترنت، دامنه بالقوه و اثر چنین اقداماتی افزایش یافته و طیف وسیعی از خطرات جدید را در برابر جامعه و اقتصاد ایجاد کرده است. این بخش مخاطرات اصلی پیش روی ایرلند را به‌طور خلاصه معرفی می‌کند.

۳-۱- مخاطرات راهبردی

توسعه امنیت سایبری دو چالش بنیادین را در سطحی بسیار بالا برای ایرلند ایجاد می‌کند. نخست آن که ماهیت غیرمکانی اینترنت، دولت را در برابر چالش‌های روزافزون جهانی و از جمله تهدیدهای ایجادشده و به کار گرفته شده توسط گروه‌های خطرناک با قدرت و منابع قوی قرار می‌دهد. این خطرها خود را در سطح ملی و به شکل‌های مختلفی نشان می‌دهند و امکان شناسایی و مواجهه با پیامدهای آن بسیار دشوار است. این واقعیت که فضاهای امنیتی جهانی در مرحله گذرا و پرجنب‌وجوشی قرار دارد هم اهمیت دارد؛ بازگشت آشکار سیاست «قدرت بزرگ» در روابط بین‌الملل در کنار تنش‌های پیرامون تجارت و فروش فناوری، چالش‌های خاصی را بر سر راه اقتصادهای کوچک و گشوده‌ای همچون ایرلند ایجاد می‌کند.

دوم آن که پایه فناوری اقتصاد ایرلند در سال‌های اخیر توسعه قابل توجهی یافته است؛ دولت حالا محل استقرار بخش مهمی از اطلاعات اروپا شده است (بر اساس برخی ارزیابی‌های بخش صنعت، بالاتر از ۳۰ درصد) و دفتر مرکزی برخی از بزرگترین شرکت‌های فناوری جهان در ایرلند قرار دارد. این نکته هم بسیار مهم است که تکامل مفهومی رایانش ابری پیامدهای عمیقی برای ایرلند به همراه داشته است. در بسیاری از موارد، این مراکز ذخیره اطلاعات، انبارهای منفعل و غیرفعال داده و اطلاعات نیستند بلکه پایگاه‌های مهم عملیات امروزی هستند؛ هر حادثه یا قطعی در یکی از این پایگاه‌ها، می‌تواند اثرات فوری و مخربی بر زیرساخت‌ها یا تجارت در سطح اتحادیه اروپا یا جهان به همراه داشته باشد. این بدان معناست که زیرساخت‌های پشتیبان این مراکز، اعم از دولتی و خصوصی، اکنون ابعاد امنیتی و اقتصادی گسترده‌تری دارند.

در سال‌های اخیر، شاهد توسعه و استفاده منظم از ابزارهای بسیار پیشرفته مجهز به ابزارهای سایبری برای حمله و جاسوسی بوده‌ایم و شاید اولین بار باشد که ابزارهای سایبری توانسته باشند زیرساخت‌های حساس ملی را تخریب کنند. به همین خاطر، یکی از ویژگی‌های اصلی حوزه امنیت سایبری، جریان مداوم و پرخطر مسابقه تسلیحاتی فناوری در دو شکل تهاجمی و تدافعی شده است.

ماهیت پیوندهای شبکه‌ای زیرساخت‌ها پیچیدگی‌های بیشتری را سبب می‌شود. نخست آن‌که به‌هر حال همه این فرایندها و رویدادها در نظام جهانی رخ می‌دهد، هم از نظر زنجیره عرضه دستگاه‌ها و نرم‌افزارها و هم از نظر شبکه‌ای که این‌ها را به هم وصل می‌کند؛ این بدان معناست که هر کشور حتی در قلمرو خود، فقط حد محدودی از کنترل عملکرد این شبکه را در دست دارد. همچنین و مهم آن‌که، این دستگاه‌ها و سامانه‌ها متعلق به طیف گسترده‌ای از انواع مشاغل و سازمان‌ها هستند. درواقع، اکنون بسیاری از خانه‌های شخصی چندین دستگاه متصل به اینترنت دارند، امری که با ظهور و نفوذ پیوسته اینترنت اشیا شیوع بیشتری خواهد یافت. این بدان معناست که هماهنگی اقدامات حفاظتی یا پاسخ به حوادث یا حملات در طیف وسیعی از اهداف بالقوه، خود تبدیل به چالش بسیار پیچیده‌ای شده است.

علاوه بر این، تا زمانی که دولت‌ها بر نظام نظارتی سرزده تأکید دارند، برای پیشگویی و پیشگیری حملات یا رخدادها علیه حوزه کاری خودشان، شهروندان یا زیرساخت‌ها، گزینه‌های محدودی را در اختیار دارند. در این حوزه، چالش‌های بسیار بنیادینی پدید می‌آید؛ ماهیت حمله‌های سایبری تاکنون چنان بوده است که در ساختارهای سنتی دیده یا گزارش نشده‌اند و

مسئله فهم و پاسخ به چالش‌ها را تبدیل به یکی از مسائل اساسی و بنیادی حاکمیت کرده است.

پیچیدگی و پویایی روزافزون چالش‌های امنیتی در برابر دولت، پیش از این در سطح کلی حاکمیتی و از راه استقرار کمیته ویژه دولتی برای بررسی موضوعات امنیت ملی مورد توجه قرار گرفته است. افزون بر این، حاکمیت پیش از این «مرکز ملی بررسی‌های امنیتی» را هم تأسیس کرده است که همه بخش‌های دولتی را شامل شده و تلاش دارد با رویکردی منسجم به ارزیابی، فهم و مقابله با چالش‌های امنیت ملی بپردازد، کاری که به شناخت راهبردی پیشرفته‌ای برای کل حاکمیت انجامیده است.

۳-۲- تهدیدهای ترکیبی

یکی از مسائل چالش‌برانگیز پدید آمده در سال‌های اخیر، استفاده از تهدیدهای چندرگه و پیچیده‌ای بوده است. اتحادیه اروپا این تهدیدها را به‌مثابه مجموعه اقدامات «چندوجهی، ترکیبی از کارهای خصمانه و خرابکارانه، با استفاده از ابزارها و فنون متعارف و غیرمتعارف (دیپلماتیک، نظامی، اقتصادی و فنی) برای ایجاد بی‌ثباتی در میدان مخالف» تعریف کرده است که در چند سال گذشته در تعدادی از اتحادیه اروپا رخ داده است. بسیاری از این تهدیدها عنصری سایبری داشته‌اند که متداول‌ترین آن‌ها استفاده از ابزارهای سایبری برای سرقت اطلاعات برای استفاده در کمپین‌های اطلاعات جعلی بوده است (که به‌عنوان «هک و نشت» شناخته می‌شود). این کمپین‌ها اهداف سیاسی دارند و چنان طراحی می‌شوند که به سادگی قابل شناسایی نیستند و حتی مسئولان رسمی هم نمی‌توانند برای مقابله با آن‌ها اقدام کنند.

ایرلند به عنوان کشوری با نظام دموکراسی گشوده، درست مثل دیگر کشورهای عضو اتحادیه اروپا، در معرض این نوع از تهدیدها قرار دارد. در دسامبر سال ۲۰۱۷، حاکمیت اولین «گروه میان بخشی امنیت فرایند انتخابات و اطلاعات جعلی» را با محوریت وزارت امور داخله برپا کرد.

این گروه با در نظر گرفتن موضوعات اساسی ناشی از تجربیات اخیر در سایر کشورهای دموکراتیک در خصوص استفاده از طرفهای خارجی و ناشناس از رسانه های اجتماعی، ارزیابی مخاطرات روند انتخابات ایرلند را بر عهده دارد. این گروه اولین گزارش خود را در ژوئیه ۲۰۱۸ منتشر کرد که به طور کلی مبتنی بر این دریافت بود که به رغم مخاطرات به نسبت کمی که انتخابات در ایرلند با آن مواجه است، به دلیل گسترش اطلاعات جعلی در اینترنت و تهدید حملات سایبری به سامانه های انتخاباتی، احتمال می رود در آینده مخاطراتی در این عرصه ایجاد شود. این گروه مجموعه اقدامات مختلفی را برای محافظت در برابر این مخاطرات پیشنهاد داده است، از جمله، ایجاد کمیسیون انتخابات، نوسازی سامانه ثبت نام رأی دهندگان، قانون گذاری برای تبلیغات سیاسی اینترنتی و حمایت از تلاش های اتحادیه اروپا برای مقابله با اطلاعات جعلی. در سطح اروپا نیز کارهای قابل توجهی همچون ساخت «سلول ائتلاف ترکیبی»^۱ در «اداره خدمات بیرونی اروپایی» انجام شده است، کاری که برای اشتراک فوری اطلاعات مرتبط با کنش های نوع ترکیبی اثرگذار بر کشورهای عضو اتحادیه اروپا طراحی شده است.

۳-۳- مخاطرات در برابر زیرساخت های حساس ملی و داده ها و سامانه های دولتی

پیامدهای ناخواسته تحولات در حوزه سایبری به مخاطرات عمومی

در جامعه می‌انجامد اما برخی بخش‌ها هستند که می‌توانند پیامدهای شدیدتری را تجربه کنند. به بیانی کلی، این بخش‌ها همان زیرساخت‌هایی هستند که در عملکرد اجتماعی و اقتصادی نقش حساس و مهمی را بر عهده دارند و اغلب به نام «زیرساخت‌های حساس ملی» و «داده‌ها و سامانه‌های دولتی» شناسایی و معرفی می‌شوند.

مفهوم‌پردازی سنتی «زیرساخت‌های حساس ملی» شامل بخش‌های انرژی و حمل‌ونقل، بخش خدمات مالی، بهداشت و درمان و نیز سامانه‌های مخابراتی است. سامانه‌های فناوری اطلاعات حاکمیتی هم نقش محوری در بسیاری از عملکردها ضروری هستند و نقش مهمی در کارکرد جامعه مدرن دارند که شامل خدمات اجتماعی و سامانه‌های خدماتی، جمع‌آوری مالیات و کارکردهای دموکراسی هستند.

در دهه‌های اخیر، توسعه و استفاده از ابزارهایی برای نفوذ، اختلال و حتی تخریب این سامانه‌ها مشاهده شده است. این تهدیدها از طیف وسیعی از کنشگران برمی‌خیزد که از نظر منابع و توانایی‌ها تنوع زیادی دارند. این موارد طیف وسیعی را شامل می‌شوند و از افرادی که به‌تنهایی یا در گروه‌های کوچک در کار حملات و مزاحمت از نوع تخریب وبسایت‌ها و حمله‌های کوچک به درگاه‌های خدماتی تا «هک‌تیویست‌ها»، مجرمان بزرگتر مختلف و حتی دولت‌ها را در برمی‌گیرد. در میان تهدیدهای سطح بالاتر، باندهای تبهکار سازمان‌یافته اغلب از دولت‌ها قابل تشخیص نیستند؛ چرا که آن‌ها گاهی فنون و روش‌های بسیار پیشرفته‌ای را برای آلوده‌سازی و نفوذ به شبکه‌ها و داده‌ها به کار می‌گیرند.

دست‌آخر، در رأس این هرم، آن نهادهای موردحمایت دولت قرار دارند که بیشتر سازمان‌های نظامی یا امنیتی هستند و به دنبال آن هستند که از

سامانه‌های اطلاعاتی و شبکه‌ای برای انجام طیف گسترده‌ای از عملیات، از استخراج اطلاعات تا تخریب زیرساخت‌های فیزیکی بهره می‌گیرند. آشکار شده است که این عوامل تهدید که اغلب با عنوان «تهدیدهای پیوسته و پیشرفته» معرفی می‌شوند، در طیف وسیعی از بخش‌ها به کار گرفته شده‌اند و بیشتر بر شرکت‌های فناوری، شبکه‌های مخابراتی، خدمات مالی و سامانه‌های فناوری اطلاعات حکومتی تمرکز دارند. این واحدها با منابعی که در اختیار داشته، و نیز سماجت و تخصصی که دارند، چالش‌های بسیار خاصی را ایجاد می‌کنند؛ خیلی دشوار است که بتوان آن‌ها را شناسایی کرد، خیلی دشوار است که بتوان آن‌ها را رفع کرد و به همین خاطر چالش امنیتی مستمر و جدی برای شبکه‌ها و سامانه‌های اطلاعاتی ایجاد می‌کنند. در طول تاریخ همه دولت‌ها دوست داشته‌اند زیرساخت‌های حساس ملی و نیز داده‌ها و سامانه‌های بخش عمومی را از راه ایمن‌سازی تعداد خیلی کمی از تأسیسات ایمن کنند. آن‌ها می‌توانستند قوانینی وضع کنند که طرف‌های مختلفی که به سرزمین آن‌ها دسترسی دارند را از استفاده در جهت اهداف یا فعالیت‌های غیرقانونی منع کنند، و می‌توانستند مرزهای فیزیکی مشخصی را برای دفاع در برابر تهدیدهای خارجی تعیین کنند. هیچ‌یک از این اقدامات در عصر دیجیتال کارآیی ندارد. افزون بر این، به دلایل عملی و قانونی، دولت‌ها حتی در قلمرو خودشان به طیف وسیعی از دستگاه‌ها و ترافیک ورودی و خروجی از این دستگاه‌ها دسترسی و اشراف اطلاعاتی ندارند یا نمی‌توانند امنیت آن‌ها را تضمین کنند. این بدان خاطر است که شبکه‌ها مالکیت شخصی دارند، درست به همان شکل که دستگاه‌های متصل به اینترنت و بخش عظیمی از زیرساخت‌های حساس ملی خصوصی هستند.

تا سال ۲۰۱۶ میلادی، رویکرد بسیاری از دولت‌های ملی، مبتنی بر پشتیبانی از سازمان‌ها از طریق ارائه اطلاعات در مورد تهدیدها، اقدام در جهت کاهش خطرات، و واکنش به حوادث بوده است. در ایرلند، امضای «قانون امنیت شبکه و اطلاعات ۲۰۱۸» منجر به رویکردی بسیار پیشگیرانه برای حفاظت از زیرساخت‌های حساس ملی شده است که از جمله شامل شناسایی رسمی اپراتورها و آغاز طرحی برای اجرای اقدامات امنیتی بوده که به ارزیابی و نظارت بر میزان انطباق با قوانین می‌پردازد و در راستای اقدامات انجام شده در سراسر اروپا قرار دارد. باین‌وجود هم در بخش‌هایی که تحت مقررات امنیت اطلاعات و شبکه‌ها قرار دارند و هم خارج از این بخش‌ها، مخاطرات همچنان وجود دارند.

در وهله نخست، پایبندی به اقدامات امنیتی در مقررات امنیت اطلاعات و شبکه‌ها تضمین امنیت مطلق نیست و فقط یک روش برای کاهش خطر است. دوم آن که «شیوه‌نامه امنیت شبکه و اطلاعات ملی» آشکارا فقط به سه بخش محدود شده است. ارزیابی زیرساخت‌های حساس ملی که توسط «مرکز ملی امنیت سایبری» و در طی مراحل ثبت انجام می‌شود و نیز اجرای اقدامات امنیتی پس از ثبت، هر دو نشان داده است که برخی از زیرساخت‌های فعال دولت در خارج از حیطه امنیت اطلاعات و شبکه‌ها، هم درواقع حساس و حیاتی هستند و همچنین، برخی از بخش‌های زیرساخت‌های حساس ملی با هم وابستگی‌های متقابلی دارند که می‌توانند باعث مخاطرات خاصی شوند.

با آن‌که امنیت فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی بخش دولتی، توجه و سرمایه‌های هنگفتی را دریافت کرده است، این مهم نه به دلیل وضع قانون عمومی حفاظت از داده‌ها، بلکه به خاطر ماهیت این بخش است

که چالش‌های خاصی را ایجاد کرده است. برخی از سازمان‌ها و دستگاه‌ها می‌توانند به‌خوبی با روش‌های برتر جهانی (و استانداردهای جهانی همچون ایزو ۲۷۰۰۱) انطباق دارند اما بازهم چالش همگرایی با معیارهای امنیتی سازمان‌ها و دستگاه‌های دولتی باقی می‌ماند. در هر دو سطح کلی و سطح اطلاعات طبقه‌بندی‌شده ملی و نیز اطلاعات طبقه‌بندی‌شده سایر کشورها و نهادهای بین‌المللی، مسائل خاصی پیرامون حاکمیت امنیت فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی باقی می‌ماند. در خصوص شرکت‌هایی که برای مدیریت و ذخیره اطلاعات محرمانه درخواست مجوز امنیتی دارند، وضعیت و موارد مشابهی وجود دارد. برخی از اقدامات برای پاسخ به این چالش‌ها طراحی و اجرا شده است، از جمله استفاده روزافزون (و برنامه برای استفاده) از زیرساخت‌های اشتراکی فناوری اطلاعات میان دستگاه‌های مختلف دولتی، اما بازهم بسیاری از چالش‌های پیشین همچنان بر جای خود هستند.

نکته بسیار مهم آن‌که پیشرفت‌های پیوسته در فناوری، از جمله انقلاب در ارتباطات از راه دور، ممکن است این وضعیت را پیچیده‌تر کند. به‌کارگیری فناوری‌های نسل پنجم تلفن همراه که امکان انتقال با تأخیر بسیار کم و پهنای باند بسیار بالا برای انتقال اطلاعات را فراهم می‌کند، می‌تواند زیرساخت‌های توانمندساز و مهمی را برای مجموعه دیگری از فناوری‌ها و کاربردها فراهم آورد. خدمات تشخیص چهره مشتری، خودروهای بدون راننده و خدمات بهداشت الکترونیک، سرگرمی‌های جدید و خدمات معطوف به صنایع می‌توانند از جمله این فناوری‌ها باشند. بر این اساس، این احتمال وجود دارد که شبکه‌های نسل پنجم تلفن همراه زیرساخت‌های مجموعه جدیدی از خدمات برای عملکردهای حساس و حیاتی اجتماعی و اقتصادی فراهم آورند. ماهیت این شبکه‌ها و فناوری‌ها هم در اینجا مهم است،

این که نرم افزار هستند و مجازی هستند بدین معناست که شاید انواع جدیدی از اقدامات امنیتی در این بخش مورد نیاز باشد تا امنیت شبکه نسل پنجم ارتباطات همراه و خدمات وابسته به آن را تأمین کند.

۳-۴- شهروندان و کسب و کارها

از نظر شهروندان در تمامی دوره های سنی، بسیاری از موضوعات مرتبط با امنیت سایبری، رابطه تنگاتنگی با ایمنی آنلاین و پیشگیری از جرائم اینترنتی دارند. این موارد بیشتر به رفتار افراد در فضاهای اینترنتی یا شیوه آن ها در نگهداری یا استفاده از وسایل شخصی یا خانگی اشاره دارد. این مخاطرات شامل از دست دادن احتمالی داده ها در اثر حملات رمزنگاری، یا از دست دادن یا سرقت اطلاعات شخصی از جمله اسناد هویتی و بانکی است. برای کسب و کارها، یکی از نتایج رایج و مخرب ناشی از افزایش فعالیت های مخرب آنلاین به صورت به کسب و کار، به منظور کسب سود مالی است. به رغم افزایش سطح آگاهی ها، حوادث جرائم سایبری در ایرلند در حال افزایش است؛ ۶۱٪ از سازمان های ایرلندی گزارش داده اند که در دو سال گذشته با صورت هایی از جرم های سایبری همچون کلاهبرداری مواجه بوده اند و تخمین زده می شود که به طور متوسط ۱/۳ میلیون یورو زیان دیده باشند.

بخش چهارم

توسعه ظرفیت های ملی



بخش چهارم

توسعه ظرفیت های ملی

۴-۱- وضعیت میدان

تا سال ۲۰۱۱، مسئولیت دولت در حوزه امنیت سایبری در ایرلند در تعدادی از سازمان های مختلف نظامی و غیرنظامی پراکنده بود. در ژوئیه ۲۰۱۱، دولت تصمیم گرفت «مرکز ملی امنیت سایبری» را تأسیس کند؛ همین جایی که در حال حاضر وزارت ارتباطات، کنش های اقلیمی و محیط زیست است و تمامی موارد امنیت سایبری به یک واحد عملیاتی انتقال داده شد. این تصمیم مبتنی بر تجزیه و تحلیل دقیق تهدیدات در حال رشد در حوزه امنیت، ارزیابی بهترین نوع سازمان در جهت پاسخگویی به مسائل و نیز ارتقای فعال میزان تاب آوری خدمات و زیرساخت های اصلی بود. این مفهوم پردازی سازمانی از همان زمان به عنوان یکی از اقدامات برتر در کل اروپا شناسایی شد، امری که در درجه نخست به خاطر ایجاد یک مرکز ذخیره تجربه های حساس و تخصص های عملیاتی و نیز امکان مدیریت همه جانبه هر نوعی از حادثه بود.

اولین سند راهبردی امنیت ملی که در سال ۲۰۱۵ به تصویب دولت رسید، مجموعه ای از اقدامات را برای تأسیس و توانمندسازی «مرکز ملی امنیت سایبری» و دستیابی به سطح بالایی از امنیت برای شبکه های

رایانه‌ای و زیرساخت‌های حساس ملی در سطح دولت تعریف کرد. این اقدامات با تمرکز بر توسعه ظرفیت‌ها در «مرکز ملی امنیت سایبری» در «گروه پاسخگویی به حوادث امنیت رایانه» (CSIRT) و مجموعه‌ای از اقدامات همگرا با هدف ارتقای امنیت اطلاعات و شبکه ارگان‌های دولتی همراه بوده است. این سند راهبردی همچنین چگونگی ارتقای تاب‌آوری زیرساخت‌های حساس ملی بر اساس «شیوه‌نامه امنیت شبکه و اطلاعات ملی» را توصیف کرده و چگونگی توسعه ملی فرایند واکنش به حوادث از طریق مشارکت مستمر در «سامانه مدیریت اضطراری ملی» را تبیین می‌کند.

تمرکز اولیه «مرکز ملی امنیت سایبری» بر ایجاد «گروه واکنش به حوادث امنیتی رایانه‌ای» در سطح داخلی سازمان بود. «گروه‌های واکنش به حوادث امنیتی رایانه‌ای» نوعی سازمان است که در سطح بین‌المللی به رسمیت شناخته شده و وظیفه رسمی آن، واکنش به رخداد‌های امنیت سایبری و اشتراک اطلاعات است. در پایه‌ای‌ترین سطح، این گروه‌ها طراحی شده‌اند تا به‌عنوان نقاط کانونی اطلاعات عمل کنند. این گروه‌ها از راه گردآوری و ناشناس‌سازی گزارش‌های حوادث از قربانیان و بعد به اشتراک‌گذاری جزئیات فنی حوادث و راهبردهای کاهش پیامدهای آن با اعضا (ارگان‌هایی که مأمور به کمک شده‌اند)، می‌توانند این تضمین را برای گروه‌های بزرگتر فراهم آورند که به آگاهی‌های موقعیتی دقیق‌تری پیرامون رخدادها دست خواهند یافت.

به این ترتیب، «گروه پاسخگویی به حوادث امنیت رایانه» آشکارا به‌منظور رفع برخی از چالش‌های ساختاری ناشی از مالکیت غیرمتمرکز سامانه‌های فناوری اطلاعات طراحی شده‌اند.

«گروه پاسخگویی به حوادث امنیت رایانه» در «مرکز ملی امنیت سایبری»، فرآیند طولانی ظرفیت‌سازی و ارتقای مهارت را پشت سر گذاشت. در مراحل اولیه، تمرکز بر وظایف اصلی توانایی مدیریت و رصد رخدادها و اشتراک اطلاعات با اعضا به صورت ایمن و حرفه‌ای بود. برای انجام این کار، نیاز به مجموعه‌ای از نیروهای آموزش دیده و باتجربه و نیز زیرساخت‌های مستقل و ایمن برای فناوری اطلاعات است. این موارد از سال ۲۰۱۵ به این سو توسعه قابل توجهی پیدا کرده و به ایجاد واحدی تخصصی با توانایی و ظرفیت قابل توجه در طیف گسترده‌ای از واکنش به حوادث امنیت سایبری انجامیده است. همکاری‌های نیروهای دفاعی و انتظامی نقش مهمی در مراحل نخستین این فرایند داشتند و نیروی اعزامی و تخصصی در زمینه امنیت، توسعه فرایندها و ارزیابی اطلاعاتی تهدید تدارک می‌دیدند. همچنین، مرکز تحقیقات جرائم اینترنتی دانشگاه دوبلین نقش مهمی در توسعه مهارت‌های امنیت سایبری بر عهده داشته است؛ بخش عمده‌ای از دانشی که باعث تشکیل «مرکز ملی امنیت سایبری» شد، حاصل فعالیت‌های انجام شده در دانشگاه دوبلین بوده است. توسعه ظرفیت عملیاتی «گروه پاسخگویی به حوادث امنیت رایانه» چنان طراحی شده بود تا گروه را به آگاهی موقعیتی سطح بالایی نسبت به فعالیت‌های امنیت سایبری در دولت برساند و اعضای داشته باشد که بتواند جزئیات فنی و اطلاعات با اطمینان خاطر و البته به صورت ناشناس با آن‌ها به اشتراک بگذارد و برای آن‌ها این فرصت را فراهم آورد که اقدامات لازم برای محافظت از دستگاه‌ها و خدمات خود را اتخاذ کنند. این اعضا شامل دستگاه‌ها و سازمانی‌های دولتی، اپراتورهای زیرساخت‌های حساس ملی و بیش از ۱۳۰ مرتبط هستند. به هر حال، «مرکز ملی امنیت

سایبری» در تعدادی از رخدادهای جدی امنیت سایبری در سالهای ۲۰۱۶ و ۲۰۱۷ ورود پیدا کرد و در هر مورد با مسائلی مواجه شد که در سند راهبردی شناسایی نشده بودند. تجزیه و تحلیل این رخدادهای، لزوم توسعه برخی از روشها و ابزارهای «مرکز ملی امنیت سایبری» برای پاسخ بهتر به رخدادهای آینده را آشکار کرد. به این ترتیب، «مرکز ملی امنیت سایبری» طی این دوره اقداماتی را برای پشتیبانی از اپراتورهای مهم زیرساخت حساس ملی و نیز سهامداران حاکمیتی به انجام رسانید. از جمله مثالهایی که می توان به این موارد اشاره کرد: (الف) تأسیس و تقویت سامانه مشورتی و هشدار (که از آموزه های حاصل از فرایند مدیریت حادثه در دو حمله بدافزاری به نامهای WannaCry2 و NotPetya سرچشمه می گیرد)، و (ب) تشکیل گروه اشتراک تهدیدها در سال ۲۰۱۷ که علاوه بر آن که به عنوان پایگاهی برای اپراتورهای زیرساخت حساس ملی عمل می کند، ابزاری در دست کنشگران دولتی (و از جمله نیروهای نظامی و انتظامی) هم هست تا بتوانند اطلاعات لازم را در اختیار این اپراتورها قرار داده و با افراد متخصص در زمینه امنیت سایبری در ارتباط باشند. همین رخدادهای بودند که اهمیت امنیت سایبری به عنوان چالش های امنیتی اصلی پیش روی دولت و نیز نیاز به همکاری مداوم و نزدیک با سرویس های امنیتی دولتی در امور عملیاتی را تقویت کردند. «مرکز ملی امنیت سایبری» از نظر ظرفیت و منابع توسعه قابل توجهی یافته است و نقش های آن، از جمله مسئولیت های مربوط به حفاظت از زیرساخت های حساس ملی و همچنین رسیدگی به الزامات اتحادیه اروپا در مورد امنیت برخی از ارائه دهندگان خدمات دیجیتال، در قوانین رسمی مشخص شده است. مسئولیت های «گروه های پاسخگویی به حوادث

امنیتی رایانه» هم در رابطه با مخاطرات ریسک و رسیدگی به حوادث، در قالب الزام‌های زیر تعریف قانونی شده است:

(الف) نظارت بر رخدادهای داخلی دولت؛

(ب) ارائه اخطار، هشدار، اطلاعیه و انتشار به موقع اطلاعات مربوط

به خطر و حوادث به ذی‌نفعان مربوطه؛

(ج) واکنش به رخدادهایی که توسط سامانه به حوادثی که تحت

قوانین ۱۸ یا ۲۲ «شیوه‌نامه امنیت شبکه و اطلاعات ملی»؛

(د) ارائه تحلیل پویا از مخاطرات، حوادث و اطلاعات نسبت به

موقعیت‌ها؛

(ه) مشارکت و همکاری در شبکه «گروه پاسخگویی به حوادث

امنیت رایانه»؛

(و) ایجاد روابط با افراد در بخش خصوصی برای تسهیل همکاری

با آن بخش.

«گروه پاسخگویی به حوادث امنیت رایانه» اولین اعتبارنامه بین‌المللی

خود را در اواخر سال ۲۰۱۷ دریافت کرد (سطح اعتبار معرف معتمد) که

نشان می‌دهد این گروه به سطح برتری از عملکرد و بلوغ رسیده است.

«مرکز ملی امنیت سایبری» پایگاهی از داده اطلاعات مربوط به تهدیدات

را ایجاد کرده است که برای کمک به دستگاه‌ها و سازمان‌ها، در جهت

محافظت از شبکه‌های اطلاعاتی مورد استفاده قرار می‌گیرد. همچنین

پایگاه سازنده «مرکز ملی امنیت سایبری» به بیش از ۱۳۰ عضو گسترش

یافته است. این پایگاه اکنون شامل دستگاه‌ها و نمایندگی‌های دولتی و

نهادهای اصلی در بخش مالی، تأمین‌کنندگان زیرساخت‌های حساس ملی

و سایر اپراتورهای خدمات ضروری می‌شود.

از آن دوره، «گروه پاسخگویی به حوادث امنیت رایانه» ظرفیت پاسخگویی به حوادث خود را با استفاده از سامانه پاسخگویی یکپارچه و تحلیلی، و نیز سامانه شبیه‌سازی و پیشرفته مشاوره برای اعضا در زیرساخت‌های دولتی و بحرانی ملی بیشتر توسعه داده است. افزون بر این، «گروه پاسخگویی به حوادث امنیتی رایانه» از موضعی واکنشی به موضعی فعال‌تر تغییر راهبرد داده است. این شامل کار استقرار و استفاده از سکوهاى اشتراک اطلاعات بدافزارها برای اشتراک مستقیم اطلاعات مرتبط با تهدیدها در میان تأمین‌کنندگان زیرساخت‌های ملی مهم و توسعه و استفاده از مجموعه‌ای از ابزارها برای شناسایی، تجزیه و تحلیل اطلاعات منبع باز است. همچنین «گروه پاسخگویی به حوادث امنیت رایانه» برای شناسایی و هشدار نسبت به انواع خاصی از تهدیدها، سکوی «حسگر» (سنسور) را طراحی و نصب کرده است، سکویی که اکنون در زیرساخت تعدادی از دستگاه‌های دولتی در حال فعالیت است.

رشد و توسعه «مرکز ملی امنیت سایبری» با تحولاتی در حوزه‌های مرتبط همراه بوده است. گزارش راهبرد دفاعی سال ۲۰۱۵ بیان می‌دارد که «وزارت ارتباطات، انرژی و منابع طبیعی مسئولیت اصلی امور مربوط به امنیت سایبری را بر عهده دارد» و در توضیح ادامه می‌دهد که «تمرکز اصلی وزارت دفاع و نیروهای دفاعی، حفظ شبکه‌های دفاع خواهد بود» و درعین حال «همچون همه شرایط اضطراری یا بحرانی، اگر از سامانه‌های دفاعی پشتیبانی شود، وزارت دفاع و نیروهای دفاعی از «گروه پاسخگویی به حوادث امنیتی رایانه» در حد منابع و امکان و منابع پشتیبانی خواهد کرد.» به‌این ترتیب، نیروهای دفاعی در خصوص امنیت سایبری، به‌صراحت و آشکارا نقشی پشتیبان است و مسئولیت اصلی آن‌ها در این حوزه،

حفاظت از سامانه‌های خودشان است. این نقش پشتیبان در طول زمان توسعه پیدا کرده است و نیروهای دفاعی همچنان نقش اصلی را در تسهیل عملیات «مرکز ملی امنیت سایبری» بر عهده دارند. «مرکز ملی امنیت سایبری» همکاری‌های نزدیکی با نیروهای نظامی و انتظامی در زمینه مسائل امنیت ملی دارند و با هر دو نهاد توافق‌نامه اعزام نیرو دارد.

نیروی انتظامی و پلیس هم در این بخش، در پیشگیری، تحقیق و پیگرد قانونی جرائم اینترنتی و نیز در سطح امنیت ملی، مجموعه‌ای از مسئولیت‌ها را بر عهده دارد. ظرفیت و ساختار سازمانی نیروهای انتظامی در سال‌های اخیر تحول زیادی پیدا کرده است؛ واحد پیگیری جرائم رایانه‌ای (تأسیس در سال ۱۹۹۱) در قالب «اداره ملی جرائم سایبری پلیس» (GNCCB) در سال ۲۰۱۷ بازتأسیس شد. دفتر این واحد ملی وظیفه انجام آزمایش‌های پزشکی قانونی رسانه‌های رایانه‌ای را در جریان هر تحقیقات جنایی بر عهده دارد. به علاوه این اداره، تحقیقات لازم در زمینه جرائم سایبری از جمله نفوذ به شبکه، تداخل داده‌ها و حمله به وبسایت‌های دستگاه‌های دولتی و سازمان‌ها و مؤسسات را انجام می‌دهد، سازمان پلیس ایرلند در این حوزه سرمایه‌گذاری هنگفتی کرده و بیشترین تمرکز را بر توسعه ظرفیت‌های در مناطق حاشیه‌ای داشته است. «مرکز ملی امنیت سایبری» و «اداره ملی جرائم سایبری گاردا» از طریق همکاری‌ها مشترک و مستمر و ایجاد فرصت‌های تبادل نیروهای متخصص، به چارچوب‌های ایجابی برای همکاری دوجانبه رسیده‌اند.

مهم‌ترین پیشرفت‌ها

(۱) «گروه پاسخگویی به حوادث امنیت رایانه» ساختاری عملیاتی پیدا

- کرده و از اعتبار بین‌المللی برخوردار شده است.
- ۲) برنامه‌های خبررسانی و اشتراک اطلاعات که توسط «مرکز امنیت امنیتی سایبری» اجرا می‌شود، به‌خصوص پس از استقرار «سامانه‌های اشتراک اطلاعات بدافزارها» (MISPs) توسعه چشمگیری یافته است.
- ۳) سامانه «حسگر» یکی از مهم‌ترین برنامه‌هایی است که توسط «گروه پاسخگویی به حوادث امنیت رایانه» آن توسعه، آزمایش و استقرار یافته است.
- ۴) اداره ملی جرائم سایبری گاردا تأسیس شده و ظرفیت این سازمان توسعه قابل توجهی یافته است.
- ۵) مرکز ارزیابی امنیت ملی در وزارت امور داخله ایجاد شده است.

۴ - ۲ - اهداف

به منظور ادامه ارتقای توانایی‌های دولت در واکنش به حوادث امنیت سایبری و مدیریت آن‌ها، از جمله مواردی که حوادث امنیت سایبری و مولفه‌های امنیت ملی دارد.

۴ - ۳ - اقدامات

«مرکز ملی امنیت سایبری» به‌عنوان مرجع اصلی امنیت سایبری در دولت خواهد بود و ظرفیت‌های خود را در دو نقش اصلی همچنان بیشتر توسعه خواهد داد؛ راهبری واکنش‌های ملی به حوادث امنیت سایبری و توسعه تاب‌آوری شبکه‌ها و دستگاه‌های اصلی در سراسر بدنه دولت. محور اصلی واکنش «مرکز ملی امنیت سایبری» همچنان توسعه خواهد یافت و مبنای آن از واکنش‌گرایی ساده به‌سوی پاسخ‌های فعال حرکت خواهد

کرد و در این راه از روش‌های جدید تشخیص تهدیدها پیش از اثرگذاری بر خدمات و شهروندان استفاده خواهد کرد. همچنین تا پایان سال ۲۰۲۲، «مرکز ملی امنیت سایبری» چند نقش جدید و مهم در محافظت از شبکه‌ها و داده‌های دولت بر عهده خواهد داشت و به همکاری با دفتر مدیر اخبار و اطلاعات دولت در جهت توسعه و اجرای سیاست‌ها و شیوه‌های مربوط به خدمات حاکمیتی و عمومی ادامه خواهد داد.

۱) «مرکز ملی امنیت سایبری»، به‌خصوص در رابطه با توانایی نظارت و واکنش به حوادث امنیت سایبری و تهدیدهای در حال توسعه در دولت، توسعه بیشتری خواهد یافت.

«گروه پاسخگویی به حوادث امنیت رایانه» در «مرکز ملی امنیت سایبری» تا پایان سال ۲۰۲۰ به «مرکز عملیات مشترک امنیتی» (یا JSOC) تبدیل خواهد شد تا بهتر بتواند امنیت فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی دولت و نیز زیرساخت‌های حساس ملی را تأمین کند. گروه‌های تخصصی دیگری هم در «مرکز عملیات مشترک امنیتی» تأسیس خواهند شد که از جمله می‌توان به گروه اطلاعات تهدید، واکنش به رویداد و نظارت بر شبکه اشاره کرد. این امر هم توسعه پیوسته گروه واکنش را تسهیل خواهد کرد و هم شرایط لازم برای حفاظت و پیشرفت تدریجی «مرکز ملی امنیت سایبری» در جهت نظارت بر فعالیت شبکه در تمامی زیرساخت‌های حساس ملی و دولتی را فراهم خواهد آورد. این واحد به‌عنوان پایگاه مشترک ملی برای همه حوادث امنیت سایبری به کار خود ادامه خواهد داد و همچنان به حوادث امنیت سایبری در هر اندازه و مقیاسی خواهد پرداخت.

۲) اطلاعات و تحلیل‌های مربوط به تهدیدهای تهیه شده توسط «مرکز ملی امنیت سایبری»، با کارهای «مرکز ملی بررسی‌های امنیتی» ادغام خواهد شد. مرکز ملی بررسی‌های امنیتی که در وزارت امور داخله مستقر است، نقش مهمی در این هماهنگی تحلیل‌های راهبردی از تهدیدهای امنیت ملی و در ارائه آگاهی‌های موقعیتی ارتقا یافته به حاکمیت خواهد داشت. «مرکز ملی امنیت سایبری» به کسب این اطمینان کمک می‌کند که چالش‌های جدید و نوظهور امنیت سایبری که آثار فراگیری بر امنیت ملی دارند، در کارهای مرکز ملی بررسی‌های امنیتی و از جمله در تدوین استراتژی جدید امنیت ملی نمایان می‌شوند.

اقدام ۱ - «مرکز ملی امنیت سایبری»، به‌خصوص با توجه به گسترش توانایی نظارت و پاسخگویی به حوادث امنیتی سایبری و تهدیدهای فزاینده در برابر دولت، توسعه بیشتری خواهد یافت.				
اقدامات برای ارائه		جدول زمانی فصلی	راهبری	همکاران اصلی
۱	تهیه برنامه دقیق فنی و سازمانی برای «مرکز عملیات مشترک امنیتی»	فصل چهارم سال ۲۰۲۰	«مرکز ملی امنیت سایبری»	وزارت محیط‌زیست، آب‌وهوا و ارتباطات
۲	دریافت ضمانت قانونی برای توسعه «مرکز ملی امنیت سایبری»	فصل دوم سال ۲۰۲۱	«مرکز ملی امنیت سایبری»	وزارت محیط‌زیست، آب‌وهوا و ارتباطات، وزارت هزینه‌های عمومی و اصلاح
۳	ساخت نمونه اولیه مرکز عملیات مشترک امنیتی با استفاده از امکانات موقت	فصل چهارم سال ۲۰۲۱	«مرکز ملی امنیت سایبری»	اداره امور عمومی، وزارت محیط‌زیست، آب‌وهوا و ارتباطات
۴	کمیسون نهایی تسهیلات مرکز عملیات مشترک امنیتی در پایگاه اصلی «مرکز ملی امنیت سایبری»	فصل دوم سال ۲۰۲۳	«مرکز ملی امنیت سایبری»	اداره امور عمومی، وزارت محیط‌زیست، آب‌وهوا و ارتباطات

اقدام ۲ - اطلاعات و تحلیل‌های تهیه شده پیرامون تهدید توسط «مرکز ملی امنیت سایبری» در کارهای مرکز بررسی‌های امنیت ملی ادغام خواهد شد.				
اقدامات برای ارائه		جدول زمانی فصلی	راهبری	همکاران اصلی
۱	ایجاد زیرساخت‌های گزارش‌دهی و اشتراک اطلاعات مرکز ملی بررسی‌های امنیتی	فصل اول ۲۰۲۰	«مرکز ملی امنیت سایبری»	مرکز ملی بررسی‌های امنیتی

بخش پنجم

حفاظت از زیرساخت های حساس ملی



حفاظت از زیرساخت‌های حساس ملی

۵-۱- وضعیت میدان

تا همین اواخر، روش‌های برتر پذیرفته‌شده در اروپا در جهت حفاظت از خدمات و زیرساخت‌های حساس ملی در برابر نوع حمله سایبری شامل دو نوع از کنش است: ۱) ایجاد یک بدنه واکنش به رخداد همچون مرکز ملی بررسی‌های امنیتی و ۲) نهادینه‌سازی واحدهای رسمی اشتراک اطلاعات که بتواند اطلاعات مربوط به تهدیدهای خاص و از جمله اطلاعات ضروری درباره تهدیدهای فوری را در میان مالکان و اپراتورها به اشتراک گذارد. در مرکز ملی امنیت سایبری «ارائه همین خدمات را راه‌اندازی کرده و با کمک اپراتورهای خدماتی و سایر دستگاه‌ها در دیگر حوزه‌های قضایی، در جهت مدیریت مخاطرات موجود در برابر زیرساخت‌های حساس ملی در ایرلند و نیز مدیریت فعال رخدادهای جاری، همچنان به‌صورت مستمر پیگیری می‌کند.

باوجوداین، تجربه‌های تاریخی در اروپا و دیگر کشورها آشکار کرده است که میان مخاطرات منافع عمومی و مخاطرات بسیاری از اپراتورهای این‌گونه زیرساخت‌ها، تقارنی وجود ندارد. علی‌رغم تلاش‌های گسترده حاکمیت برای ارائه اطلاعات و پشتیبانی از اپراتورها در بسیاری از موارد،

خدمات حساس و ضروری آسیب‌پذیری زیادی دارند. از این‌رو و با ادامه کار در برخی از کشورهای عضو اتحادیه اروپا و بر اساس شیوه‌نامه‌های پیشین برای مخابرات، کمیسیون اروپا پیش‌نویس «دستورالعمل امنیت شبکه و اطلاعات» را در سال ۲۰۱۳ منتشر کرد. این «شیوه‌نامه امنیت شبکه و اطلاعات ملی» که در سال ۲۰۱۶ مورد تأیید رسمی قرار گرفت، شامل مجموعه‌ای از اقدامات در جهت ارتقای تاب‌آوری زیرساخت‌های حساس ملی در ۷ بخش مختلف بود (شامل انرژی، حمل‌ونقل، آب آشامیدنی، بازارهای مالی، مراقبت‌های بهداشتی و زیرساخت‌های دیجیتال). این اقدامات شامل الزام کشورهای عضو برای بازبینی و ارزیابی رسمی زیرساخت‌های خود و تعیین قانونی «پراتورهای خدمات ضروری» است - آن دسته از دستگاه‌هایی که برای ارائه این خدمات در هر کشور ضروری و حیاتی هستند. علاوه بر این، این دستگاه‌ها باید تحت مجموعه‌ای از الزامات امنیتی رسمی، ملزم به ارائه گزارش رخدادها باشند. به این ترتیب، «شیوه‌نامه امنیت شبکه و اطلاعات ملی» با هدف (الف) الزام ارتقای زیرساخت‌های حساس ملی در امنیت و تاب‌آوری، و (ب) ارتقای آگاهی دولت از رخدادهای امنیت سایبری در سراسر اروپا، و (ج) ایجاد سازگاری بیشتر و هماهنگی برای واکنش به رخدادها در سطح اتحادیه اروپا.

سند راهبردی ۲۰۱۵ در استقبال از «شیوه‌نامه امنیت شبکه و اطلاعات ملی» نگاشته شد و پیش از آن که سند راهبردی کامل شود، کارهای دقیقی برای ارزیابی «زیرساخت‌های حساس ملی» در ایرلند کامل شده بود که شامل مطالعه وابستگی زیرساخت‌ها با انگلیس بود (کاری که اواسط سال ۲۰۱۷ کامل شد). سپس از این ارزیابی‌ها برای تهیه فهرست ملی «پراتورهای خدمات ضروری» به کار گرفته شد، که پس از ابلاغ

رسمی «شیوه‌نامه امنیت شبکه و اطلاعات ملی» ایرلند در سپتامبر ۲۰۱۸ اجرایی شد. اختیارات اجرایی تحت مقررات امنیت شبکه و اطلاعات ملی به مدیران ذی‌ربط «مرکز ملی امنیت سایبری» این اختیار را داد تا ارزیابی‌ها و ممیزی‌های امنیتی را در ۵ بخش از ۷ بخش انجام داده (بانک مرکزی ایرلند مسئولیت اعمال تدابیر امنیتی در بخش‌های خدمات مالی را حفظ می‌کند)، و ملزم به تهیه اطلاعات و صدور شیوه‌نامه‌های الزام‌آور برای رفع کاستی‌های احتمالی می‌کند. «مرکز ملی امنیت سایبری» همچنین اسناد راهنمای جزئیات مربوط به اقدامات امنیتی، انطباق و گزارش حادثه را برای پشتیبانی بیشتر از اپراتورهای خدمات ضروری تهیه کرده است که در ژانویه ۲۰۱۹ در جهت اخذ مشاوره‌های عمومی انتشار یافت. برای اهداف این سند، زیرساخت‌های حساس ملی چنین تعریف شده است: «... هر دارایی، سامانه یا بخشی از آن که در کشورهای عضو قرار دارد، برای حفظ عملکردهای حیاتی جامعه، بهداشت، ایمنی، امنیت، رفاه اقتصادی یا اجتماعی مردم ضروری است، و اختلال یا تخریب آن در یک کشور عضو، بر این عملکردها تأثیر قابل توجهی خواهد داشت.» هدف حاکمیت، صیانت از زیرساخت‌های حساس ملی است و این کار را از راه الزام اپراتورها به توجه به مدیریت مخاطرات این زیرساخت‌ها، و از جمله از طریق الزام به داشتن برنامه‌های مناسب برای مقابله با حوادث و هرگونه اختلال در خدمات انجام می‌دهد.

وابستگی تدریجی خدمات و زیرساخت‌های حساس ملی به ابزارها و دستگاه‌های متصل به شبکه باعث شده است که دولت برای اطمینان از انعطاف‌پذیری مجموعه‌های خاصی از زیرساخت‌های حساس ملی، اقداماتی را انجام دهد. باوجوداین، با توجه به ماهیت و میزان خطر و نیز

به دلیل توسعه فن‌آوری‌ها، خود همین سامانه نیاز به توسعه و گسترش بیشتری دارد. برای این منظور، دولت اقدامات زیر را برای محافظت بیشتر از زیرساخت‌ها و خدمات مهم ملی انجام خواهد داد.

مهم‌ترین پیشرفت

- (۱) روش حفاظت از زیرساخت‌های حساس که در «شیوه‌نامه امنیت شبکه و اطلاعات ملی» اتحادیه اروپا مشخص شده بود، به اجرا گذاشته شده است.
- (۲) این امر منجر به تعیین اپراتورهای خدمات ضروری در ۷ بخش اصلی و شروع مجموعه‌ای از ارزیابی‌های رسمی برای سنجش آمادگی توسط اپراتورها شده است.
- (۳) معرفی سازوکارهای اشتراک اطلاعات اختصاصی در زمینه اشتراک اطلاعات حساس با اپراتورهای اصلی.

۵ - ۲ - اهداف

به‌منظور شناسایی و نیز حفاظت از زیرساخت‌های حساس ملی از طریق افزایش تاب‌آوری آن‌ها در برابر حملات سایبری و اطمینان از این‌که اپراتورهای خدمات ضروری برنامه‌های مناسبی برای مقابله با حوادث در جهت مدیریت و کاهش هرگونه اختلال در خدمات دارند.

۵ - ۳ - اقدامات

«مرکز ملی امنیت سایبری» همچنین به اجرای برنامه محافظت از زیرساخت حساس ملی خود ادامه خواهد داد که بر اساس دستورالعمل

«امنیت شبکه و اطلاعات ملی» تاکنون اجرا شده است و درعین حال، بر اساس مطالعات و تحلیل‌های در دست اجرا، به توسعه گسترده این برنامه خواهد پرداخت. این کار مورد پشتیبانی ویژه نیروهای نظامی و انتظامی قرار خواهد گرفت و همه اجزای حاکمیتی را در جهت اطمینان از یکپارچه‌سازی امنیت سایبری در تمامی موضوعات و سیاست‌های مرتبط به مشارکت فرا خواهد خواند.

۳) سامانه کنونی حفاظت از زیرساخت‌های حساس ملی که بر اساس شیوه‌نامه امنیت شبکه و اطلاعات ملی راه‌اندازی شده است، با تمرکز ویژه بر برنامه‌های همگرایی و ممیزی مستمر در جهت کاهش خطرات خدمات اصلی، همچنان به کار گرفته شده و توسعه می‌یابد.

هدف اصلی شیوه‌نامه امنیت شبکه و اطلاعات ملی اطمینان از وجود سطح یکسان و بالایی از امنیت سایبری در کشورهای عضو است. «مرکز ملی امنیت سایبری» مرجع معتبر در سطح ملی است که متعهد به ارائه راهنمایی در مورد امنیت زیرساخت‌های حساس ملی و نظارت بر کاربرد کنترل‌های امنیتی در بسیاری از این بخش‌ها است. «مرکز ملی امنیت سایبری» به‌منظور اطمینان از اجرای کامل شیوه‌نامه امنیت شبکه و اطلاعات ملی در ایرلند و همچنین همگرایی آن با تغییرات در فناوری‌ها و پیروی از الگوهای برتر، به توسعه و اجرای این اقدامات ادامه خواهد داد.

۴) «مرکز ملی امنیت سایبری» با همکاری نیروهای نظامی و انتظامی، یک ارزیابی دقیق و به‌روز از آسیب‌پذیری‌های ممکن در همه خدمات و زیرساخت‌های حساس در برابر حملات سایبری انجام خواهد داد.

«مرکز ملی امنیت سایبری» با اتکای به ارزیابی‌های موجود انجام شده تحت شیوه‌نامه امنیت شبکه و اطلاعات ملی، ارزیابی دقیقی از

مخاطرات و آسیب‌پذیری‌های خدمات و زیرساخت‌های حساس ملی در برابر حمله سایبری را انجام می‌دهد. این فرایند شامل ارزیابی حساسیت طیف گسترده‌ای از خدمات و تهیه نمودارهایی از وابستگی‌های متقابل بین این خدمات است. نتیجه حاصل از این فرایند، اخبار و اطلاعات تازه را وارد روند حفاظت و امنیت سایبری زیرساخت‌های حساس ملی موجود می‌کند.

۵) سامانه پشتیبانی از زیرساخت‌های حساس ملی در طول اجرای سند راهبردی، گسترش و تعمیق خواهد یافت تا دامنه وسیع‌تری از زیرساخت‌های حساس ملی و از جمله ابعادی از سامانه‌های انتخاباتی را شامل شود.

سیستم نظارتی موجود برای امنیت سایبری زیرساخت‌های حساس ملی، گسترش و تعمیق خواهند یافت تا طیف وسیعی از اپراتورها را در مجموعه وسیع‌تری از بخش‌ها شامل شود و امکان نظارت دقیق بر همگرایی را ایجاد کند. این سامانه توسعه یافته می‌تواند جنبه‌هایی از آموزش عالی و نیز سامانه‌های انتخاباتی را در برگیرد و همان اموری را پیگیری خواهد کرد که بر اساس «شیوه‌نامه امنیت شبکه و اطلاعات ملی» در حال اجرا است.

۶) گروه‌های اشتراک اطلاعات فعلی که توسط «مرکز ملی امنیت سایبری» اداره می‌شوند، توسعه بیشتری خواهند یافت و گروه‌های اشتراک تهدید فعلی چنان توسعه خواهند یافت تا طیف وسیع‌تری از زیرساخت‌های حساس ملی را شامل شوند.

مجموع اشتراک اطلاعات امنیت سایبری موجود، همچون «گروه اشتراک اطلاعات تهدیدها» (TSG) و «مرکز تبادل اطلاعات سراسر جزیره» (AIIE)

توسعه بنیادین خواهند یافت.

۷) حاکمیت مجموعه جدیدی از استانداردهای همگرایی را معرفی خواهد کرد تا امنیت سایبری زیرساخت‌های مخابراتی کشور را پشتیبانی کند. مجموعه ویژه و تازهای از الزامات امنیتی برای بخش ارتباطات از راه دور را معرفی خواهیم کرد که همراه با اقدامات دقیق کاهش خطرات خواهد بود و «مرکز ملی امنیت سایبری» به کار گرفته خواهد تا به نظام رگلاتوری ارتباطات در انجام وظایف قانونی خود، تحت مقررات امنیتی موجود در اتحادیه اروپا و نیز برنامه آتی مخابرات اتحادیه اروپا (بخشنامه ۱۹۷۲/۲۰۱۸) کمک کند.

اقدام ۳ - سامانه کنونی حفاظت از زیرساخت‌های حساس ملی که بر اساس شیوه‌نامه امنیت شبکه و اطلاعات ملی راه‌اندازی شده است، با تمرکز ویژه بر برنامه‌های همگرایی و ممیزی مستمر در جهت کاهش خطرات خدمات اصلی، همچنان به کار گرفته شده و توسعه می‌یابد.				
اقدامات برای ارائه		جدول زمانی فصلی	راهبری	همکاران اصلی
۱	تکمیل مرحله اول خودارزیابی اپراتورهای خدمات ضروری (OES) بر اساس چارچوب کنترل امنیت	فصل اول سال ۲۰۲۰	«مرکز ملی امنیت سایبری»	اپراتور خدمات ضروری تعیین شده
۲	آغاز آزمایش کنترل امنیت اپراتورهای خدمات ضروری	فصل سوم سال ۲۰۲۰	«مرکز ملی امنیت سایبری»	اپراتور خدمات ضروری تعیین شده
۳	بازبینی ثبت اپراتورهای خدمات ضروری و دستورالعمل‌های امنیتی	فصل سوم سال ۲۰۲۰	«مرکز ملی امنیت سایبری»	اپراتور خدمات ضروری تعیین شده
۴	کنترل امنیت پس از حوادث و بررسی‌های مستمر همگرایی اپراتورهای خدمات ضروری	در حال اجرا	«مرکز ملی امنیت سایبری»	اپراتور خدمات ضروری تعیین شده

اقدام ۴ - «مرکز ملی امنیت سایبری» با همکاری نیروهای نظامی و انتظامی، یک ارزیابی دقیق و به روز از آسیب پذیری های ممکن در همه خدمات و زیرساخت های حساس در برابر حملات سایبری انجام خواهد داد.			
اقدامات برای ارائه	جدول زمانی فصلی	راهبری	همکاران اصلی
۱ گروه راهبری تشکیل شده و اصول مرجع برای بررسی مورد توافق قرار گیرد	فصل اول سال ۲۰۲۰	«مرکز ملی امنیت سایبری»	نیروی پلیس، نیروی دفاعی، کمیته مشورتی غربالگری ملی، بانک مرکزی ایرلند، کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات، کمیسیون مقررات صنایع عمومی، سازمان هواپیمایی
۲ تکمیل مرحله جمع آوری اطلاعات و توافق پیرامون روش اجرایی	فصل سوم سال ۲۰۲۰	«مرکز ملی امنیت سایبری»	نیروی پلیس، نیروی دفاعی، کمیته مشورتی غربالگری ملی، بانک مرکزی ایرلند، کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات، کمیسیون مقررات صنایع عمومی، سازمان هواپیمایی
۳ فرایند ارزیابی کامل شامل مشاوره بین المللی و ارزیابی دقیق روابط متقابل میان بخشی.	فصل دوم سال ۲۰۲۰	«مرکز ملی امنیت سایبری»	نیروی پلیس، نیروی دفاعی، کمیته مشورتی غربالگری ملی، بانک مرکزی ایرلند، کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات، کمیسیون مقررات صنایع عمومی، سازمان هواپیمایی
۴ تکمیل گزارش نهایی و توصیه ها	فصل چهارم سال ۲۰۲۰	«مرکز ملی امنیت سایبری»	نیروی پلیس، نیروی دفاعی، کمیته مشورتی غربالگری ملی، بانک مرکزی ایرلند، کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات، کمیسیون مقررات صنایع عمومی، سازمان هواپیمایی

اقدام ۵ - سامانه پشتیبانی از زیرساخت‌های حساس ملی در طول اجرای سند راهبردی به‌گونه‌ای گسترش و تعمیق خواهد یافت تا دامنه وسیع‌تری از زیرساخت‌های حساس ملی و از جمله ابعادی از سامانه‌های انتخاباتی را شامل شود.				
اقدامات برای ارائه		جدول زمانی فصلی	راهبری	همکاران اصلی
۱	پیش‌نویس رئوس لایحه برای موافقت دولت	فصل چهارم سال ۲۰۲۱	وزارت محیط‌زیست، آب‌وهوا و ارتباطات	دفتر دادستان کل کشور
۲	تهیه پیش‌نویس یادداشت دادستان کل کشور	فصل اول سال ۲۰۲۲	وزارت محیط‌زیست، آب‌وهوا و ارتباطات	دفتر دادستان کل کشور
۳	فرایند قانون‌گذاری	فصل دوم سال ۲۰۲۲	وزارت محیط‌زیست، آب‌وهوا و ارتباطات	دفتر دادستان کل کشور، قوه مقننه

اقدام ۶ - گروه‌های اشتراک اطلاعات فعلی که توسط «مرکز ملی امنیت سایبری» اداره می‌شوند، توسعه بیشتری خواهند یافت و گروه‌های اشتراک تهدید فعلی چنان توسعه خواهند یافت تا طیف وسیع‌تری از زیرساخت‌های حساس ملی را شامل شوند.				
اقدامات برای ارائه		جدول زمانی فصلی	راهبری	همکاران اصلی
۱	گسترش نمایندگان فعلی گروه اشتراک تهدید تا حد گنجاندن زیرساخت‌های حساس ملی و تدوین اصول مرجع جدید	فصل دوم سال ۲۰۲۰	مرکز ملی امنیت سایبری	نیروی پلیس، نیروی دفاعی، زیرساخت‌های حساس ملی
۲	اصلاح توافق‌های موجود با انگلیس در مورد به‌اشتراک‌گذاری اطلاعات و واکنش به حوادث، با ارجاع خاص به حفاظت از زیرساخت‌های حساس حیاتی شمال - جنوب	فصل چهارم سال ۲۰۲۰	مرکز ملی امنیت سایبری	دفتر برنامه‌ریزی اضطراری، مرکز پشتیبانی از زیرساخت‌های ملی، انگلیس

اقدام ۷ - حاکمیت مجموعه جدیدی از استانداردهای همگرایی را معرفی خواهد کرد تا امنیت سایبری زیرساخت‌های مخابراتی کشور را پشتیبانی کند.

اقدامات برای ارائه	جدول زمانی فصلی	راهبری	همکاران اصلی
۱ تصویب اقدامات اجرایی برای بخش‌نامه ۱۸/۲۰۱۹۷۲	فصل چهارم سال ۲۰۲۰	وزارت محیط‌زیست، آب‌وهوا، و ارتباطات	مرکز ملی امنیت سایبری، کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات
۲ ارائه پشتیبانی فنی به کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات	فصل چهارم سال ۲۰۲۰	مرکز ملی امنیت سایبری	کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات
۳ اجرای اقدامات امنیتی بازبینی‌شده	فصل اول سال ۲۰۲۱	کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات	وزارت محیط‌زیست، آب‌وهوا، و ارتباطات،

بخش ششم

داده‌ها و شبکه‌های بخش دولتی



۶-۱- وضعیت میدان

مسئولیت عملکرد و امنیت سامانه‌های فناوری اطلاعات بخش عمومی با همان دستگاه‌ها و ادارات است و در این میان دفتر مدیر ارشد اطلاعات دولت نقش اساسی در رهبری اجرای استراتژی فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی بخش عمومی و مدیریت شبکه‌ای دارد که دستگاه‌ها و ادارات از آن در جهت برقراری ارتباط با یکدیگر و با فضاها و وسیع‌تر اینترنت استفاده می‌کنند. نقش اصلی «گروه پاسخگویی به حوادث امنیت رایانه» در «مرکز ملی امنیت سایبری» در سال‌های اولیه، واکنش به حوادث در جهت پشتیبانی از این بخش‌ها و سازمان‌ها هنگام گزارش حوادث به «مرکز ملی امنیت سایبری» بود و نیز می‌خواستند که سامانه مشورتی بسازند تا امکان انتشار سریع اطلاعات خاص مربوط به تهدیدها و رخدادها را فراهم آورند و بهترین روش‌ها در مواجهه با رخدادهای امنیت سایبری را به اشتراک بگذارند. البته «مرکز ملی امنیت سایبری» هیچ نظارت مستقیمی بر فعالیت‌های شبکه‌های دولتی ندارد و به همین خاطر هیچ طرح دقیقی برای تعیین اقدامات امنیتی در دستگاه‌ها و سازمان‌های مختلف ندارد. بر این اساس و هم‌زمان با توسعه پیوسته «گروه پاسخگویی

به حوادث امنیت رایانه» و مجموعه ابزارهایی که در دسترس همه بخش‌ها قرار دارد، «مرکز ملی امنیت سایبری» پروژه‌ای با عنوان حسگر را معرفی کرد؛ حسگر لایه دیگری از حفاظت مرزی برای دستگاه‌های دولتی است که هنگام مشاهده هر نوع از نقض حریم شبکه‌های دولتی، به «مرکز ملی امنیت سایبری» هشدارهای لازم را ارائه می‌دهد. همچنین، «مرکز ملی امنیت سایبری» در اواخر سال ۲۰۱۸ سند «۵ نکته در راهنمایی» را برای استفاده دستگاه‌های دولتی منتشر کرد که مبانی امنیتی پیشنهادی را برای استفاده سازمان‌ها و دستگاه‌های دولتی برشمرد. این راهنما مبتنی بر حوادثی است که «گروه پاسخگویی به حوادث» در دوره‌های گذشته تجربه کرده بود.

مهم‌ترین پیشرفت‌ها

- ۱) نظام مشورتی به اجرا گذاشته شده توسط «مرکز ملی امنیت سایبری»، تا اندازه زیادی تقویت شده است و امکانات پیشرفته‌تری برای انتشار سریع اطلاعات را فراهم کرده است.
- ۲) «مرکز ملی امنیت سایبری» توانسته است برنامه عملیاتی «حسگر» را طراحی و آزمایش کرده و در تعدادی از ادارات و دستگاه‌های دولتی مستقر کند و با این کار به ارتقای امنیت سامانه‌ها و داده‌های فناوری اطلاعات در برابر تهدیدات سطح بالا کمک کرده است.
- ۳) سازمان‌ها و دستگاه‌های دولتی با راهنمایی «مرکز ملی امنیت سایبری»، سرمایه‌گذاری‌های زیادی در زمینه امنیت انجام داده‌اند.

۶-۲- هدف

به منظور ارتقای تاب‌آوری و امنیت سامانه‌های فناوری اطلاعات بخش دولتی در جهت محافظت بهتر از خدماتی که مردم به آن‌ها اتکا دارند و داده‌های آن‌ها.

۶-۳- اقدامات

بخش دولتی به فناوری اطلاعات اتکای زیادی دارد تا در عمل بتواند خدماتی که لازم است را ارائه دهد؛ به همین خاطر، این خدمات باید ایمن و تاب‌آور بوده و بتواند محرمانه ماندن اطلاعات خصوصی را تضمین کند. به این منظور، دولت اقدامات خاص ذیل را به اجرا می‌گذارد.

۸) «مرکز ملی امنیت سایبری» یک استاندارد امنیتی پایه را تعیین خواهد کرد تا توسط همه دستگاه‌های دولتی و سازمان‌های اصلی به کار گرفته شود.

«مرکز ملی امنیت سایبری» در همکاری با دفتر مدیر ارشد اطلاعات دولت، مجموعه استانداردهای پایه امنیت سایبری را برای فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی دولت تدوین می‌کند. این مجموعه با استانداردهای بین‌المللی مطابقت خواهد داشت، از ادارات دولتی آغاز خواهد شد و به تدریج در تمام ارگان‌های دولتی به کار گرفته خواهد شد. این استانداردها بیشتر شامل اقدامات و نظارت‌هایی در رابطه با آموزش کارکنان، هویت و مدیریت دسترسی هستند. بر اساس تمهیدات، این استانداردها در سطح داخلی دستگاه‌های دولتی و با پشتیبانی‌ها و راهنمایی‌های ارائه‌شده توسط «مرکز ملی امنیت سایبری» ارزیابی می‌شوند.

۹) طرح «حسگر» فعلی گسترش خواهد یافت تا تمام وزارتخانه‌های دولتی را در برگیرد، و یک ارزیابی جامع انجام خواهد شد تا میزان امکان‌پذیری توسعه «حسگر» برای پوشش تمامی شبکه‌های دولتی بررسی شود.

برنامه حسگر «مرکز ملی امنیت سایبری» در تمامی سازمان‌ها و دستگاه‌های دولتی و ارتقای سامانه تشخیص و رفع زود هنگام تهدیدها پیگیری خواهد کرد. «مرکز ملی امنیت سایبری» از برنامه خود در همه واحدهای دولتی پشتیبانی می‌کند و «مرکز عملیات مشترک امنیتی» به‌منظور پشتیبانی و بهره‌برداری از این سامانه توسعه خواهد یافت. بر اساس تمهیدات، هر سازمان و دستگاه حاکمیتی بزرگ، تحت مدیریت «مرکز ملی امنیت سایبری» مورد نظارت «مرکز عملیات مشترک امنیتی» قرار خواهد داشت.

۱۰) به‌منظور سهولت در اشتراک اطلاعات و اقدامات برتر و نیز فراهم آوردن امکاناتی برای «مرکز ملی امنیت سایبری» در راه پشتیبانی از به‌کارگیری استانداردهای امنیتی پایه، مجمع حاکمیتی امنیت فناوری‌های اطلاعاتی ایجاد خواهد شد و تمامی مدیران امنیت فناوری‌های اطلاعات در سراسر حاکمیت می‌توانند عضو آن شوند.

«مرکز ملی امنیت سایبری» ایجاد، مدیریت و اجرای مجمع جدید امنیت فناوری اطلاعات بخش دولتی با حضور مدیران امنیت فناوری اطلاعات سراسر دستگاه‌ها و سازمان‌های دولتی را رهبری خواهد کرد. این مجمع هر سه ماه یکبار تشکیل خواهد شد و اطلاعات پیرامون روش‌های برتر، فرایندهای میان‌سازمانی، تهدیدهای امنیت سایبری، اقداماتی برای همگرایی با استانداردهای جدید امنیت سایبری را در میان

خواهند گذاشت.

۱۱) «مرکز ملی امنیت سایبری» از طرف حاکمیت موظف به انتشار توصیه‌هایی در رابطه با استفاده از نرم‌افزارها و سخت‌افزارهای خاص در زیرساخت‌های مخابراتی و فناوری‌های اطلاعاتی دولت خواهد شد.

«مرکز ملی امنیت سایبری» موظف است در مورد تهیه و استفاده از انواع خاصی از زیرساخت‌ها و نرم‌افزارهای فناوری اطلاعات در تأمین امنیت داده‌ها و خدمات دولت، توصیه‌هایی ارائه کند و برخی از زیرساخت‌ها که به تشخیص این مرکز خطری غیر قابل پذیرش برای امنیت داده‌های دولت است را معرفی کند تا از شبکه‌های دولتی فناوری اطلاعات حذف شده یا به کارگیری آن‌ها ممنوع شود.

اقدام ۸ - «مرکز ملی امنیت سایبری» یک استاندارد امنیتی پایه را تعیین خواهد کرد تا توسط همه دستگاه‌های دولتی و سازمان‌های اصلی به کار گرفته شود.				
اقدامات برای ارائه		جدول زمانی فصلی	راهبری	همکاران اصلی
۱	طراحی استانداردهای حداقلی مناسب برای فناوری اطلاعات دولت، در هماهنگی با مجمع امنیت فناوری‌های اطلاعات دولت	فصل چهارم سال ۲۰۲۱	مرکز ملی امنیت سایبری /دفتر مدیر ارشد اطلاعات دولت / مجمع فناوری اطلاعات دولت	دستگاه‌های دولتی و سازمان‌های اصلی
۲	تدوین تدابیر، نظارت‌ها و روش‌های اجرایی دقیق	فصل اول سال ۲۰۲۲	مرکز ملی امنیت سایبری /دفتر مدیر ارشد اطلاعات دولت / مجمع فناوری اطلاعات حاکمیت	دستگاه‌های دولتی و سازمان‌های اصلی
۳	تهیه پیش‌نویس راهنماها و مطالب پشتیبان برای گروه‌های فناوری اطلاعات و واحدهای ارزیابی داخلی پیرامون قواعد همکاری	فصل دوم سال ۲۰۲۲	مرکز ملی امنیت سایبری /دفتر مدیر ارشد اطلاعات دولت / مجمع فناوری اطلاعات حاکمیت	دستگاه‌های دولتی و سازمان‌های اصلی

اقدام ۸ - «مرکز ملی امنیت سایبری» یک استاندارد امنیتی پایه را تعیین خواهد کرد تا توسط همه دستگاه‌های دولتی و سازمان‌های اصلی به کار گرفته شود.				
اقدامات برای ارائه		جدول زمانی فصلی	راهبری	همکاران اصلی
۴	پشتیبانی از دستگاه‌ها و ادارات دولتی و سازمان‌های اصلی در اجرای استانداردهای مبنایی	در حال اجرا	مرکز ملی امنیت سایبری / دفتر مدیر ارشد اطلاعات دولت / مجمع فناوری اطلاعات حاکمیت	دستگاه‌های دولتی و سازمان‌های اصلی
۵	ارزیابی روش و فرایند اجرای استاندارد مبنایی	فصل چهارم سال ۲۰۲۳	مرکز ملی امنیت سایبری / دفتر مدیر ارشد اطلاعات دولت / مجمع فناوری اطلاعات حاکمیت	دستگاه‌های دولتی و سازمان‌های اصلی

اقدام ۹ - طرح «حسگر» فعلی گسترش خواهد یافت تا تمام وزارتخانه‌های دولتی را در برگیرد، و یک ارزیابی جامع انجام خواهد شد تا میزان امکان‌پذیری توسعه «حسگر» برای پوشش تمامی شبکه‌های دولتی بررسی شود.				
اقدامات برای ارائه		جدول زمانی فصلی	راهبری	همکاران اصلی
۱	به‌کارگیری «حسگر» در زیرساخت‌های همه ۱۵ وزارتخانه دولتی	فصل چهارم سال ۲۰۲۰	مرکز ملی امنیت سایبری	تمامی دستگاه‌های دولتی، مجمع امنیت اطلاعات حاکمیت
۲	بررسی هزینه‌ها و مسائل حقوقی مرتبط با استفاده از «حسگر» در شبکه‌های حاکمیتی، پوشش تمامی دستگاه‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات بخش دولتی، و ارائه نتیجه به دولت برای تصمیم	فصل چهارم سال ۲۰۲۱	مرکز ملی امنیت سایبری	دفتر مدیر ارشد اطلاعات دولت، دفتر دادستان کل کشور، وزارت هزینه‌های عمومی و اصلاحات

اقدام ۱۰ - به منظور سهولت در اشتراک اطلاعات اقدامات برتر و نیز فراهم آوردن امکاناتی برای «مرکز ملی امنیت سایبری» در راه پشتیبانی از به کارگیری استانداردهای امنیتی پایه، «مجمع حاکمیتی امنیت فناوری های اطلاعاتی» ایجاد خواهد شد و تمامی مدیران امنیت فناوری های اطلاعات در سراسر حاکمیت می توانند عضو آن شوند.

اقدامات برای ارائه	جدول زمانی فصلی	راهنبری	همکاران اصلی
۱	پشتیبانی از ایجاد گروه فناوری اطلاعات بخش های دولتی در «مرکز ملی امنیت سایبری» و تدوین اصول مرجع برای مجمع	فصل اول سال ۲۰۲۰	مرکز ملی امنیت سایبری
۲	طراحی جلسه توجیهی برای همه رؤسای امنیت فناوری های اطلاعات به منظور تشریح هدف مجمع امنیت سایبری	فصل اول سال ۲۰۲۰	مرکز ملی امنیت سایبری
۳	برگزاری جلسات سه ماهه مجمع و تعیین رئیس و دبیر جلسات	فصل چهارم سال ۲۰۲۰	مرکز ملی امنیت سایبری

اقدام ۱۱ - «مرکز ملی امنیت سایبری» از طرف حاکمیت موظف به انتشار توصیه هایی در رابطه با استفاده از نرم افزارها و سخت افزارهای خاص در زیرساخت های مخابراتی و فناوری های اطلاعاتی دولت خواهد شد.

اقدامات برای ارائه	جدول زمانی فصلی	راهنبری	همکاران اصلی
۱	تهیه توجیه و اصول مرجع و ارائه به دولت برای تصویب	فصل سوم سال ۲۰۲۰	مرکز ملی امنیت سایبری
۲	شروع به کار فرایند پیشنهادی «مرکز ملی امنیت سایبری»	فصل چهارم سال ۲۰۲۰	مرکز ملی امنیت سایبری

بخش هفتم

مهارت‌ها



۷-۱- وضعیت میدان

بیشتر در اثر رشد سریع امنیت سایبری به‌مثابه چالشی اجتماعی، در تعدادی از مهارت‌های مهم در این حوزه، شکاف‌های مهارتی قابل توجهی ایجاد شده است. این شکاف مهارتی مسئله‌ای جهانی است و بیش از ۲ میلیون پست خالی امنیت سایبری در سراسر جهان در سال ۲۰۱۹ وجود دارد. در سطح ملی، اطمینان از تأمین نیروی انسانی آماده برای حفظ توانایی‌ها در پشتیبانی از زیرساخت‌ها و همچنین برای ادامه جذب و حفظ سرمایه سنگین داده‌ها بسیار ضروری است. در جای خود، تأمین این تقاضا علاوه بر آموزش تازه‌واردان، به ترویج الگوهای آموزش چندسطحی و ارتقای مهارت‌ها با مشارکت متخصصان فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی و سایر بخش‌های مربوطه نیاز دارد. ایرلند در سال‌های اخیر در راستای ارتقای مهارت‌ها، توسعه توانایی‌های پژوهشی و افزایش آگاهی‌های پیرامون امنیت سایبری به‌مثابه یک شغل، گام‌های بزرگی برداشته است. با این وجود هنوز در چنین بخش‌هایی که با سرعت حرکت می‌کنند، نوعی فاصله زمانی وجود دارد و باید این تضمین وجود داشته باشد که دانش‌آموختگان، مؤسسات آموزشی را با مهارت‌های لازم برای نیازهای

شغلی بخش صنعت ترک می کنند.

دولت به دنبال آن است تا از طریق اجرای برنامه ارتقای مهارت‌های فناوری ۲۰۲۲، سومین برنامه اجرایی ارتقای مهارت‌های فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی، به تقاضاهای روزافزون برای مهارت‌های امنیت سایبری توجه داشته باشد. این طرح، توسط گروه متخصص در زمینه نیازهای مهارت‌های آینده اجرا شد و امنیت سایبری در پژوهش‌های اولیه مربوط به آن، به مثابه یکی از مهم‌ترین زمینه‌های نوظهوری معرفی شد که در سال‌های آینده برای مهارت‌های پیشرفته فناوری اطلاعات و ارتباطات در ایرلند تقاضا ایجاد خواهد کرد. برنامه مهارت‌های امنیت سایبری به‌عنوان بخشی از برنامه مهارت‌های فناوری ۲۰۲۲ و از طریق چندین مسیر، از جمله برنامه «شبکه مهارت‌های ایرلند»، گسترش خدمات در آموزش عالی و ترویج کارآموزی فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی از طریق پروژه سولاس (طرح آموزش مهارت‌های تکمیلی ایرلند) و مرجع ملی آموزش‌های تکمیلی به کار خود ادامه می‌دهد.

در اکتبر سال ۲۰۱۸، شبکه مهارت‌های ایرلند طرح جدید مهارت‌های امنیت سایبری را با همکاری مرکز ملی امنیت سایبری، اداره ملی جرائم سایبری پلیس و سایر آژانس‌ها و مؤسسات سطح سوم آغاز کرد. اهداف اصلی این طرح ارتقای آگاهی‌ها، پر کردن شکاف مهارت‌ها و تعیین استانداردهایی برای پذیرش مهارت‌ها و شایستگی‌ها در جهت پذیرش مسئولیت‌های امنیت سایبری تعریف شده است. طرح سه‌ساله این برنامه بر ایجاد آموزش و تأیید اعتبار در جهت رفع شکاف مهارت‌ها، جذب جوانان و به‌ویژه زنان به این بخش و ارتقا و توسعه مداوم حرفه‌ای تمرکز دارد. بر اساس برآورد شبکه مهارت‌های ایرلند، این طرح طی سه سال

آینده آموزش امنیت سایبری را به بیش از ۵۰۰۰ نفر ارائه خواهد داد. همچنین، بخش سطح سوم در ایرلند نیز تعداد قابل توجهی دوره را در زمینه امنیت سایبری آغاز کرده است که اکنون حداقل ۸ دوره در سطح ارشد ارائه می‌شود.

دوره‌های کارآموزی توسط کنسرسیوم‌هایی توسعه یافته است که با همین صنعت هدایت می‌شوند، این دوره‌ها آموزش‌های ضمن اشتغال و خارج از کار را ترکیب می‌کنند. دوره‌های کارآموزی که مصوب شورای عالی کارآموزی هستند و از صندوق ملی کارآموزی بودجه می‌گیرند، راه‌های تازه‌ای در برابر افراد ترک تحصیل کرده، جویای کار و افراد خواهان تغییر شغل قرار می‌دهد. در فوریه سال ۲۰۱۹ یک دوره کاردانی حرفه‌ای ۲ ساله در مهارت‌های امنیت سایبری در سطح ۶ با محوریت مؤسسه تربیت نیروی انسانی «سپ» به‌عنوان شاخص این صنعت و شرکت «خط سرعت فناوری اطلاعات» به‌عنوان همکار راه‌اندازی شد.

همچنین، مؤسسات سطح سوم هم تعداد زیادی از دوره‌ها در حوزه امنیت سایبری را ارائه می‌دهند که در حال حاضر حداقل ۸ دوره در سطح ارشد در حال اجرا است. همچنین برنامه‌های امنیت سایبری به‌عنوان بخشی از طرح اسپرینگ‌بورد+ در حال اجرا است، طرحی که تسهیلات روزافزونی را برای افراد شاغل و آماده‌سازی آن‌ها برای پذیرش نقش‌ها یا شغل‌های دیگر ارائه می‌دهد. با افزایش تقاضا برای مجموعه مهارت‌های امنیت سایبری، اهمیت این مراکز و مؤسسات بیشتر هم خواهند شد.

وزارت کسب‌وکار و نوآوری با همکاری وزارت شوراها، در مارس ۲۰۱۹ طرح «مشاغل آینده ایرلند» را راه‌اندازی کرد که تلاش دارد بسترهایی

فراهم کند تا افراد و سازمان‌ها بهتر بتوانند در برابر فرصت‌ها و چالش‌های آینده تاب‌آوری و آمادگی داشته باشند. «مشاغل آینده ایرلند» همچنین تلاش دارد اطمینان حاصل کند که بنگاه‌ها و کارکنان موقعیت مناسبی دارند چنان‌که خودشان می‌توانند با تغییرات فناورانه و سایر تحولات آینده مواجه شوند. با آن‌که «مشاغل آینده ایرلند» دامنه وسیعی دارد، یکی از پنج محور اصلی آن «پذیرش نوآوری و تغییر فناورانه» است. این چارچوب نیاز به مهارت‌های جدید و متنوع را برای مواجهه با اقتصاد در حال تغییر متغیر به رسمیت می‌شناسد و «بهره‌برداری از حوزه‌های پیشرفته فناوری مانند هوش مصنوعی، تجزیه و تحلیل داده‌های کلان، اینترنت اشیا و ارز رمز، به‌منظور تسهیل امور و کمک به شرکت‌ها در زمینه نوآوری و توسعه راه‌حل‌ها» ضروری می‌داند.

برای دستیابی به این اهداف، مجموعه‌ای از اهداف آرمانی قابل‌دسترس هم مشخص شده است، از جمله افزایش ظرفیت شرکت‌های متوسط و کوچک برای اجرای برنامه‌های تحقیق و توسعه، ارائه آموزش با کیفیت بالا، تشویق یادگیری مادام‌العمر و افزایش مشارکت در برنامه‌های کارآموزی. تعدادی از طرح‌های اجرایی پیش‌ازاین تحت عناوین برنامه‌های میان‌مدت «مشاغل آینده ایرلند» در سال ۲۰۱۹ آغاز شده است. «مشاغل آینده ایرلند» هر ساله گام‌های جدیدی را برای تحقق این آرمان‌ها برمی‌دارد.

مهم‌ترین پیشرفت‌ها

- (۱) سند راهبردی مهارت‌های فناوری ۲۰۲۲ منتشر و اجرایی شده است.
- (۲) «شبکه مهارت‌های ایرلند» برنامه «مهارت‌های امنیت سایبری» خود را در جهت ارائه طیف وسیعی از برنامه‌ها در این زمینه آغاز کرد.

۳) شرکت «خط سرعت فناوری اطلاعات» یک برنامه امنیت سایبری برای کارآموزان راهاندازی کرده است.

۴) دولت برنامه «مشاغل آینده ایرلند» را راهاندازی کرده است، بستری چندساله برای توسعه بنگاه‌ها و مهارت‌ها، به‌ویژه در بخش فناوری.

۷ - ۲ - هدف

سرمایه‌گذاری در طرح‌های ابتکاری آموزشی برای آماده‌سازی نیروی انسانی در جهت استفاده از فناوری‌های اطلاعاتی پیشرفته و مشاغل امنیتی سایبری.

۷ - ۳ - اقدامات

دولت با اجرای طرح «آینده شغلی ایرلند»، «مهارت‌های فناوری ۲۰۲۲» و اجرای این سند راهبردی، قصد دارد این اطمینان را حاصل کند که بازار کار نیروی انسانی ماهر و آموزش دیده کافی در جهت پاسخگویی به خواسته‌های کارفرمایان دارد.

۱۲) حاکمیت، توسعه و استفاده از آموزش سطح دوم و سوم در علوم رایانه و امنیت سایبری را همچنان تضمین خواهد کرد و این کار را از جمله از راه پشتیبانی از شبکه‌های آموزش مهارت در ایرلند در توسعه برنامه‌های آموزشی برای همه سطوح و همچنین پشتیبانی از ابتکارات مراکز آموزشی پیشرفته «سولاس» (طرح آموزش مهارت‌های تکمیلی ایرلند) برای برنامه‌های کارآموزی فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی و امنیت سایبری پیگیری خواهد کرد.

دولت به پشتیبانی خود از «شبکه مهارت‌های ایرلند» در توسعه و ارائه آموزش مهارت‌ها به صنایع خصوصی در جهت ارتقای مشارکت نیروی کار سایبری، توسعه مهارت‌ها و پیشرفت شغلی ادامه خواهد داد. «مرکز ملی امنیت سایبری» از طرح‌هایی پشتیبانی خواهد کرد که زنان را به فعالیت در حوزه امنیت سایبری ترغیب کرده و مشارکت‌کنندگان سایر حوزه‌ها را هم دعوت به ارائه آموزش‌های ترکیبی خواهد کرد.

۱۳) بنیاد علوم ایرلند، در چارچوب «برنامه آینده‌های هوشمند»، به ترویج امنیت سایبری به‌عنوان یک گزینه شغلی در مدارس و دانشگاه‌های ایرلند خواهد پرداخت.

«آینده هوشمند» یک برنامه آموزشی مشترک است که توسط بنیاد علوم ایرلند اجرا می‌شود و اطلاعاتی در مورد مشاغل مرتبط با علوم، فناوری، مهندسی و ریاضیات (STEM) برای دانشجویان سطح دوم در ایرلند ارائه می‌دهد. بنیاد علوم ایرلند با استفاده از متخصصان تازه‌وارد به این صنعت و برای شمول در طرح «آینده هوشمند»، طرح درس امنیت سایبری را خواهد افزود تا دانشجویان از طیف گسترده‌ای از فرصت‌های شغلی موجود در این زمینه آگاه شوند.

۱۴) بنیاد علوم ایرلند با همکاری وزارت سرمایه، تجارت و اشتغال و نیز وزارت محیط‌زیست، آب‌وهوا و ارتباطات، از طریق برنامه آینده‌های هوشمند، مراکز آموزشی بنیاد و دیگر بنگاه‌ها، کار امکان‌سنجی تأمین بودجه برای پژوهش در حوزه امنیت سایبری را انجام خواهند داد. این مرکز پژوهشی، دانشمندان و مهندسان را از دانشگاه تا صنایع دور هم جمع خواهد کرد تا به پرسش‌های اساسی پژوهش بپردازند.

اقدام ۱۲ - حاکمیت توسعه و استفاده از آموزش سطح دوم و سوم در علوم رایانه و امنیت سایبری را همچنان تضمین خواهد کرد و این کار را از جمله از راه پشتیبانی از شبکه‌های آموزش مهارت در ایرلند در توسعه برنامه‌های آموزشی برای همه سطوح و همچنین پشتیبانی از ابتکارات مراکز آموزشی پیشرفته «سولاس» (طرح آموزش مهارت‌های تکمیلی ایرلند) برای برنامه‌های کارآموزی فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی و امنیت سایبری پیگیری خواهد کرد.

اقدامات برای ارائه		جدول زمانی فصلی	راهبری	همکاران اصلی
۱	پشتیبانی از ابتکارات تحت مهارت‌های فناوری ۲۰۲۲ از جمله توسعه مهارت‌های شبکه‌های مهارت‌آموزی و فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی برای کارآموزی	در حال اجرا	وزارت محیط‌زیست، آب‌وهوا، و ارتباطات	شبکه‌های مهارت، سولاس (طرح آموزش مهارت‌های تکمیلی ایرلند)
۲	افزودن آموزش و مهارت‌افزایی به‌عنوان موضوعی ثابت در دستور کار مجمع امنیت فناوری‌های اطلاعاتی حاکمیت	فصل دوم سال ۲۰۲۰	مرکز ملی امنیت سایبری	مجمع امنیت فناوری‌های اطلاعاتی دولت
۳	پشتیبانی از توسعه دوره کوتاه‌مدت امنیت سایبری که پیش‌نیاز گنجاندن آموزش امنیت سایبری در سطح دوم خواهد بود	فصل چهارم سال ۲۰۲۰	مرکز ملی امنیت سایبری	شورای ملی برنامه‌ریزی و ارزیابی درسی
۴	پشتیبانی از طرح‌های ابتکاری که زنان را در زمینه امنیت سایبری تشویق می‌کنند	در حال اجرا	مرکز ملی امنیت سایبری، وزارت آموزش و مهارت‌ها	صنعت

اقدام ۱۳ - بنیاد علوم ایرلند، در چارچوب «برنامه آینده‌های هوشمند»، به ترویج امنیت سایبری به‌عنوان یک گزینه شغلی در مدارس و دانشگاه‌های ایرلند خواهد پرداخت.

اقدامات برای ارائه	جدول زمانی فصلی	راهنبری	همکاران اصلی
۱	مرکز ملی امنیت سایبری به دنبال شرکایی در بخش صنعت برای مشارکت در «آینده‌های هوشمند» است	فصل اول سال ۲۰۲۰	مرکز ملی امنیت سایبری بنیاد علوم ایرلند، صنعت
۲	مرکز ملی امنیت سایبری با «آینده‌های هوشمند» همکاری خواهد کرد تا طرح‌های ابتکاری را مورد حمایت قرار دهد که دانشجویان دختر را به حوزه امنیت سایبری تشویق می‌کنند	فصل اول سال ۲۰۲۰	مرکز ملی امنیت سایبری بنیاد علوم ایرلند

اقدام ۱۴ - بنیاد علوم ایرلند با همکاری وزارت سرمایه، تجارت و اشتغال و نیز وزارت محیط‌زیست، آب‌وهوا و ارتباطات، از طریق برنامه آینده‌های هوشمند، مراکز آموزشی بنیاد و دیگر بنگاه‌ها، کار امکان‌سنجی تأمین بودجه برای پژوهش در حوزه امنیت سایبری را انجام خواهند داد.

اقدامات برای ارائه	جدول زمانی فصلی	راهنبری	همکاران اصلی
۱	صدور فراخوان برای مشارکت جامعه امنیت سایبری و مبتنی بر نظام بررسی آزاد جامعه مستقل بین‌الملل	فصل چهارم سال ۲۰۲۰	بنیاد علوم ایرلند مرکز ملی امنیت سایبری، وزارت سرمایه، تجارت و اشتغال، بنیاد علوم
۲	صدور فراخوان برای مشارکت جامعه امنیت سایبری و مبتنی بر نظام بررسی آزاد جامعه مستقل بین‌الملل	فصل اول سال ۲۰۲۱ ۲۰۲۱	بنیاد علوم ایرلند مرکز ملی امنیت سایبری، وزارت سرمایه، تجارت و اشتغال، بنیاد علوم

بخش هشتم

توسعه بنگاه‌ها



۸-۱- وضعیت میدان

«سازمان جذب سرمایه‌های خارجی» ایرلند از طرح «سایبر ایرلند» توسط «مؤسسه فناوری کورک» به‌منظور رشد و توسعه «خوشه امنیت سایبری ایرلند» حمایت کرده است. سایبر ایرلند در ۲۰ مه سال ۲۰۱۹ به‌صورت رسمی راه‌اندازی شد و به میزبانی مؤسسه فناوری کورک شروع به کار کرد. این خوشه ملی تلاش دارد نیازهای این بخش را در ایرلند نمایندگی کند و مشارکت‌کنندگانی را از بخش‌های صنعت، دانشگاه و دولت به همراه دارد. «مؤسسه فناوری کورک» ۲ سال بودجه را از «سازمان جذب سرمایه‌های خارجی» به‌منظور توسعه خوشه تأمین کرده و برای دستیابی به این هدف یک برنامه با ساختاری ۷ مرحله‌ای تدوین کرده است. توسعه «سایبر ایرلند» یکی از موارد گنجانده شده در طرح «مشاغل آینده ایرلند، ۲۰۱۹» است و تعهد دولت به توسعه این بخش را نشان می‌دهد.

مهم‌ترین پیشرفت‌ها

۱) برنامه سایبر ایرلند، ابتکار سایبر ایرلند با کمک مالی سازمان جذب سرمایه‌های خارجی و برای کمک به توسعه این بخش در ایرلند راه‌اندازی شده است.

۸ - ۲ - اهداف

برای ارتقای سطح آگاهی‌ها از مسئولیت‌های کسب‌وکارهای پیرامون ایمنی شبکه‌ها، ابزارها، و اطلاعات و نیز در جهت هدایت تحقیق و توسعه در زمینه امنیت سایبری در ایرلند، از جمله از راه تسهیل سرمایه‌گذاری در حوزه فناوری جدید.

۸ - ۳ - اقدامات

۱۵) حاکمیت به پشتیبانی و همکاری کامل خود با برنامه ایرلند سایبری با بودجه سازمان جذب سرمایه‌های خارجی ادامه خواهد داد و سازوکارهای جدیدی را برای حمایت از همکاری‌های صنعت / دانشگاه / دولت در زمینه امنیت سایبری بررسی خواهد کرد.

مرکز ملی امنیت سایبری به همراه سازمان جذب سرمایه‌های خارجی و مؤسسه ایرلند، به‌عنوان اعضای هیئت فعال راه‌اندازی «سایبر ایرلند» مشارکت خواهند داشت و از طرح‌های ابتکاری آن‌ها در دور هم آوردن صنعت، دانشگاه و دولت در جهت تقویت فضای امنیت سایبری در ایرلند حمایت خواهند کرد. سایبر ایرلند به‌طور فعال در ارتقای آموزش و مهارت‌ها، مجامع ارتباطی، جذب سرمایه‌های مستقیم خارجی و تحقیق و توسعه نقش خواهد داشت.

۱۶) سازمان توسعه بنگاه‌های ایرلند در جهت تسهیل پیوندهای مشترک بین نهادهای پژوهشی و سازمان‌ها، یک برنامه اختصاصی در زمینه امنیت سایبری را طراحی و اجرا خواهد کرد که به کاربرد عملی پژوهش در تجارت خواهد انجامید.

همخوان با مأموریت «مؤسسه ایرلند»، این مؤسسه دانش و تجربه بخشی خود

در زمینه برنامه‌های ابتکاری مشترک صنعتی و دانشگاهی را به کار گرفته و از طریق همکاری با «مرکز ملی امنیت سایبری» به بررسی فرصت‌های حمایت اقتصادی از امنیت سایبری در طرح‌های دارای سود اقتصادی میان مؤسسه و گروه‌های پژوهشی می‌پردازد.

اقدامات برای ارائه		جدول زمانی فصلی	راهنبری	همکاران اصلی
۱	ارائه پشتیبانی به سایبر ایرلند برای توسعه خوشه امنیت سایبری صنعت، دانشگاه و دولت	در حال اجرا	سازمان جذب سرمایه‌های خارجی	سایبر ایرلند، مؤسسه ایرلند، مرکز ملی امنیت سایبری، وزارت سرمایه، تجارت و اشتغال

اقدامات برای ارائه		جدول زمانی فصلی	راهنبری	همکاران اصلی
۱	تأسیس یک مرکز صلاحیت امنیت سایبری ملی	فصل اول سال ۲۰۲۱	مرکز ملی امنیت سایبری	مرکز ملی امنیت سایبری، مؤسسه ایرلند، وزارت سرمایه، تجارت و اشتغال

بخش نهم

مشارکت و همکاری



۹-۱- وضعیت میدان

امنیت سایبری در ذات و اساس خود امری بین‌المللی است و برای بسیاری از ابعاد ارتباطات بین‌المللی دولت پیامدهای پیچیده و متعددی دارد. ما امنیت سایبری را به‌عنوان یک اولویت سیاست خارجی مهم می‌دانیم. از چندی پیش تحولات در این زمینه بخشی جدایی‌ناپذیر از سیاست‌گذاری خارجی ایرلند بوده است، اما در هر دو معنای خاص و عام، اتحادیه اروپا نیاز به تکامل و توسعه این نوع از مشارکت و همکاری وجود دارد.

در سطح جهانی، ۱۰ سال گذشته با حملات و حوادث فزاینده‌ای از جمله حملات به زیرساخت‌های برق در اوکراین در سال ۲۰۱۵ و حوادث مرتبط با دو بدافزار «Wannacry2» و «NotPetya» در سال ۲۰۱۷ همراه بوده است. این حوادث، بحث‌های جدیدی را در مورد نقش دولت‌ها و جامعه بین‌المللی در بازاندیشی نگرش و رفتار دولت در مورد اینترنت و همچنین بررسی مجموعه اقدامات مناسب برای استفاده کشورها در حوزه حاکمیتی خود به‌منظور تضمین یکپارچگی و تاب‌آوری سامانه‌های اصلی برانگیخته است.

تعدادی از سازمان‌های بین‌المللی برنامه‌هایی را برای آزمودن و طرح این موضوعات در چارچوب روابط موجود بین‌المللی ارائه داده‌اند. برجسته‌ترین آن‌ها «گروه متخصصان حاکمیت سازمان ملل» (GGE) بوده است. این گروه در سال ۲۰۰۴ و بر اساس بحث‌هایی تأسیس شد که از سال ۱۹۹۸ بر اساس قطعنامه ۷۰/۵۳ در جریان بود. از سال ۲۰۰۴، این گروه پنج نشست داشته است که در سه مورد درباره گزارش‌ها به توافق رسیده و در دو مورد، از جمله آخرین مورد در سال ۲۰۱۷، نتوانست که به توافقی برسد.

در اواخر سال ۲۰۱۸، سازمان ملل دو قطعنامه جدید در مورد مسائل مربوط به امنیت سایبری را تصویب کرد. اولین قطعنامه کارگروه گشوده‌ای را تأسیس کرد که در ابتدا در ژوئن ۲۰۱۹ تشکیل جلسه داد و بر ارتقای آگاهی‌ها، ایجاد فهم مشترک و پیگیری اجرای اصول و قواعد رفتار دولت پاسخگو تمرکز خواهد داشت. قطعنامه دوم سه گزارش موفق «گروه متخصصان حاکمیت سازمان ملل» را مورد تأکید قرار داده و خواستار ایجاد «گروه متخصصان حاکمیت سازمان ملل» دیگری با تمرکز بر کاربرد قوانین بین‌المللی در فضاهای مجازی و پیگیری ایجاد اجماع درباره رفتار دولت پاسخگو در فضای مجازی شده است.

در سطح منطقه‌ای، هر دو سازمان امنیت و همکاری در اروپا و اتحادیه اروپا نیز نقش پیشروی را در حوزه امنیت سایبری بر عهده داشته‌اند. سازمان امنیت و همکاری اروپا در سال‌های ۲۰۱۳ و ۲۰۱۶، دو مجموعه پیش‌نویس «اقدامات اعتمادسازی» به‌منظور «ارتقای همکاری میان‌دولتی، شفافیت، پیش‌بینی‌پذیری و ثبات، کاهش خطرات سوءتفاهم، تشدید تعارض، و درگیری» را تهیه کرده‌اند که «ممکن است

در اثر فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی ایجاد شود».

مهم‌ترین پیشرفت‌ها

- (۱) سازمان ملل دو قطعنامه جدید با تمرکز بر همکاری و ایجاد آگاهی در مورد مسائل امنیت سایبری تصویب کرد.
- (۲) سازمان امنیت و همکاری اروپا دو مجموعه اقدامات اعتمادسازی را برای افزایش همکاری و ثبات ارائه داد.

۹-۲- هدف

ادامه همکاری با شرکای بین‌المللی و سازمان‌های بین‌المللی برای اطمینان از گشودگی، امنیت، یگانگی و آزادی فضاهای سایبری و توانایی آن در تسهیل توسعه اقتصادی و اجتماعی.

۹-۳- اقدامات

(۱۷) تعهدات دیپلماتیک ایرلند در زمینه امنیت سایبری را تقویت خواهیم کرد و برای این کار از جمله به استقرار وابستگان سایبری در مأموریت‌های اصلی دیپلماتیک و ایجاد ظرفیت پایدار در کشورهای سوم خواهیم پرداخت.

ایرلند از راه تعیین وابستگان سایبری تعیین شده در مأموریت‌های اصلی دیپلماتیک، تعهد دیپلماتیک خود در زمینه امنیت سایبری را به‌عنوان بخشی از طرح «ایرلند جهانی» تقویت می‌کند. بر اساس برنامه خود برای پشتیبانی از فضای مجازی آزاد، گشوده، صلح‌آمیز و ایمن، در تعامل بین‌المللی خود طرفدار دیپلماسی پیشگیرانه خواهیم بود. ما از

همکاری‌های بین‌المللی برای مقابله با جرائم اینترنتی و ارتقای سطح همکاری‌های رسمی و غیررسمی در فضاهای مجازی پشتیبانی خواهیم کرد و برای این کار، از جمله به ایجاد ظرفیت پایدار در کشورهای طرف سوم خواهیم پرداخت. به‌عنوان بخشی از تعهد خود در مبارزه با جرائم اینترنتی، کنوانسیون بوداپست را به‌زودی تصویب خواهیم کرد. کاربرد قوانین بین‌الملل، از جمله حقوق بشردوستانه بین‌المللی و احترام به حقوق بشر، تعهدات بین‌المللی ما در زمینه امنیت سایبری را هدایت می‌کند. ما کشورهای در حال توسعه و بازیگران جامعه مدنی را پشتیبانی و توانمند خواهیم کرد و خوب می‌دانیم که نقض احتمالی حقوق بشر حمله به مدافعان حقوق بشر، و ردیابی و کنترل اقلیت‌های قومی با استفاده از فناوری هم انجام می‌شود.

(۱۸) به‌منظور هماهنگی مواضع ملی در سراسر دستگاه‌های حاکمیتی، یک گروه میان‌بخشی در زمینه حاکمیت اینترنت و سیاست بین‌المللی فضاهای سایبری ایجاد خواهیم کرد.

یک گروه میان‌بخشی بین‌المللی در زمینه سیاست‌های بین‌المللی سایبری ایجاد خواهیم کرد تا همکاری‌هایی که ابعاد ژئوپلیتیک دارند را هماهنگ کنیم و در زمینه حاکمیت اینترنت و امنیت سایبری به موضع هماهنگی در سطح بین‌المللی برسیم.

(۱۹) همکاری‌های فعلی خود با سازمان‌های بین‌المللی را گسترش خواهیم داد و برای این کار از جمله به مرکز برتر امنیت سایبری در تالین، استونی خواهیم پیوست.

ما همکاری و تعامل خود با سازمان‌های بین‌المللی در برخورد با طیف وسیعی از موضوعات ناشی از این سند راهبردی را تعمیق خواهیم بخشید.

به این ترتیب، ایرلند به «مرکز تعالی امنیت سایبری» در تالین، استونی ملحق می‌شود و در این عرصه مشارکتی فعال خواهد داشت. این کار شامل اعزام یکی از اعضای نیروهای دفاعی به آن مرکز در زمان مناسب خواهد بود.^۱ ما همچنین از فرایندهای سازمان ملل متحد در تلاش برای ایجاد و اجرای چارچوبی برای ثبات در فضای مجازی پشتیبانی کامل خواهیم کرد.

اقدام ۱۷ - تعهدات دیپلماتیک ایرلند در زمینه امنیت سایبری را تقویت خواهیم کرد و برای این کار از جمله به استقرار وابستگان سایبری در مأموریت‌های اصلی دیپلماتیک و ایجاد ظرفیت پایدار در کشورهای طرف سوم خواهیم پرداخت.				
اقدامات برای ارائه		جدول زمانی فصلی	راهنمایی	همکاران اصلی
۱	استقرار وابسته سایبری برای مأموریت‌های دیپلماتیک مهم	فصل سوم سال ۲۰۲۰	وزارت امور خارجی	مرکز ملی امنیت سایبری
۲	تصویب کنوانسیون بوداپست	فصل دوم سال ۲۰۲۱	وزارت دادگستری	مرکز ملی امنیت سایبری، وزارت پارلمان
۳	تدوین و توسعه یک برنامه ظرفیت‌سازی پایدار برای کشورهای در حال توسعه	فصل دوم سال ۲۰۲۱	وزارت امور خارجی، مرکز ملی امنیت سایبری	مرکز ملی امنیت سایبری

اقدام ۱۸ - به منظور هماهنگی مواضع ملی در سراسر دستگاه‌های حاکمیتی، یک گروه میان‌بخشی در زمینه حاکمیت اینترنت و سیاست بین‌المللی فضاهای سایبری ایجاد خواهیم کرد.				
اقدامات برای ارائه		جدول زمانی فصلی	راهنمایی	همکاران اصلی
۱	تأسیس یک گروه میان‌بخشی برای هماهنگی در زمینه سیاست‌های سایبری	فصل دوم سال ۲۰۲۰	وزارت امور خارجی	مرکز ملی امنیت سایبری، تمامی وزارتخانه‌ها

اقدام ۱۹ - همکاری‌های فعلی خود با سازمان‌های بین‌المللی را گسترش خواهیم داد و برای این کار از جمله به مرکز برتر امنیت سایبری در تالین، استونی خواهیم پیوست.

همکاران اصلی	راهبری	جدول زمانی فصلی	اقدامات برای ارائه	
نیروی دفاعی، وزارت دفاع، وزارت امور خارجی	مرکز ملی امنیت سایبری	فصل چهارم سال ۲۰۲۰	اعزام عضو وزارت دفاع به «مرکز تعالی امنیت سایبری»	۱

بخش دهم



۱۰-۱- وضعیت میدان

از نظر آگاهی از امنیت سایبری طی چند سال اخیر، به‌ویژه در نظام آموزشی، اقدامات ملی مهمی انجام شده است. به‌عنوان یک نمونه، وب وایز، یک ابتکار امنیت اینترنتی است که بخشی از بودجه آن توسط وزارت آموزش و مهارت‌ها تأمین می‌شود و طرح «توسعه حرفه‌ای معلمان» و «فناوری در آموزش» استفاده مستقل، مؤثر و ایمن از اینترنت جوانان را ترویج می‌دهد، کاری که از طریق برنامه راهبردی توسعه مستمر اطلاعات و آگاهی والدین، معلمان و خود کودکان و با ارسال پیام‌های به‌روز، مرتبط و منظم و از جمله معرفی شیوه‌های خوب استفاده از اینترنت در مدارس انجام می‌شود.

برای این کار طیفی از ابزارها و منابع آماده شده است که شامل UP2US»، «سلفی من و جهان وسیع‌تر»، «Lockers» می‌شود، مرکز والدین آنلاین با عنوان وب وایز، و «در کنترل باش» هم برای معلمان طراحی شده است که به موضوع اجبار و اخاذی جنسی آنلاین و شیوه‌های مقابله با آن می‌پردازد. در اواسط سال، طرح مرجع «قهرمانان HTML» راه‌اندازی شد، که هدف آن کمک و پشتیبانی از مربیان کودکان ۷ تا

۱۰ ساله در مورد استفاده ایمن و مسئولانه از اینترنت، از جمله رسانه‌های اجتماعی است.

طرح آینده هوشمند توسط بنیاد علوم ایرلند و با مشارکت سازمان‌ها و دانشگاه‌ها به اجرا گذاشته می‌شود. این برنامه اطلاعاتی در خصوص مشاغل مرتبط با علوم، فناوری، مهندسی و ریاضیات (STEM) برای دانش‌آموزان سطح دوم مدارس در ایرلند فراهم می‌کند. طرح آینده هوشمند با همکاری مشاوران، معلمان و صنعت، به اجرا گذاشته شده است تا منابع و فعالیت‌هایی را برای تشویق دانش‌آموزان به کار علمی ایجاد کند. وبسایت آینده‌های هوشمند اطلاعاتی را در مورد طیف گسترده‌ای از فرصت‌های موجود مانند دوره‌های آموزشی، کارآموزی، جشنواره و رویدادها ارائه می‌دهد. در فوریه ۲۰۱۹، طرح آینده‌های هوشمند با مشارکت وزارت آموزش و مهارت، پویش ملی جدیدی را با عنوان «من برای این کار دستمزد می‌گیرم» راه‌اندازی کرد. پویش این کمپین پیرامون منبعی آنلاین از پروفایل افراد متخصص در صنایع مرتبط با علوم، فناوری، مهندسی، و ریاضیات کار می‌کند تا دانش‌آموزان به شناختی از زندگی در رابطه با این رشته‌ها و فرصت‌های متنوع پیش روی آن‌ها برسند.

این برنامه در حال حاضر توسط یک گروه حامی مالی و با ریاست وزارت آموزش و مهارت‌ها در حال اجرا است. تصویب قانون ایمنی آنلاین که به چگونگی تضمین ایمنی بیشتر کودکان در فضاهای آنلاین می‌پردازد هم به‌زودی انجام می‌شود. این تصویب برای اولین بار، این خواسته را نزد ارائه‌دهندگان خدمات اینترنتی مطرح می‌کند که باید برای اطمینان از ایمنی کاربران از خدمات خود اقدامات ویژه‌ای را به انجام برسانند.

مهم‌ترین پیشرفت‌ها

۱) طرح وب‌وایز، از طریق یک برنامه پایدار ارتقای اطلاعات و آگاهی به والدین، معلمان و کودکان راهنمایی‌های لازم در مورد استفاده ایمن از اینترنت را ارائه داده است.

۲) طرح آینده‌های هوشمند، در جهت ارائه اطلاعات در مورد مشاغل در رشته‌های مرتبط با علوم، فناوری، مهندسی و ریاضیات به دانش‌آموزان سطح دوم راه‌اندازی شده است.

۱۰- ۲- هدف

به‌منظور افزایش سطح عمومی مهارت‌ها و آگاهی‌های افراد در مورد اقدامات اساسی سلامت سایبری و پشتیبانی از آن‌ها از راه ارائه اطلاعات و آموزش.

۱۰- ۳- اقدامات

با توسعه مراقبت‌های سلامتی سایبری مناسب در جمعیت‌های بیشتر، می‌توان جامعه ایمن‌تری را فراهم کرد. آگاهی از تهدیدات سایبری در بخش‌های آسیب‌پذیر، اهمیت ویژه‌ای دارد.

۴۰) دولت یک پویش سراسری اطلاعات امنیت سایبری در سطح ملی ایجاد خواهد کرد تا از اطلاعات ارائه‌شده توسط «مرکز ملی امنیت سایبری» و اداره ملی جرائم سایبری پلیس استفاده کرده و اطلاعاتی را در اختیار دستگاه‌هایی قرار دهد که به‌صورت مستقیم مشغول تدارک اطلاعات هستند.

پویش ملی آگاهی سایبری طراحی و برای مردم به اجرا گذاشته خواهد

شد. این برنامه تجربه «مرکز ملی امنیت سایبری» و اداره ملی جرائم سایبری پلیس را استخراج خواهد کرد و با همکاری «خدمات توسعه حرفه‌ای معلمان» و «کمیسون ایمنی آنلاین» به‌عنوان یک نمونه تلاش مشترک میان‌بخشی توسعه خواهد یافت. هدف از این پویش، ارتقای آگاهی‌های جامعه در مورد تهدیدهای رایج سایبری مانند سلامت مبنایی فضاهای سایبری و مهندسی اجتماعی خواهد بود. این برنامه همچنین فعالیت‌های آگاهی‌بخشی را با هدف قرار دادن گروه‌های آسیب‌پذیر مانند کودکان و افراد مسن، از جمله با ارائه اطلاعات به طرح وب‌وایز تسهیل می‌کند.

اقدامات برای ارائه		جدول زمانی فصلی	راهنبری	همکاران اصلی
۱	پشتیبانی از ادامه افزودن عناصر امنیت سایبری در برنامه‌های طرح وب‌وایز	فصل چهارم سال ۲۰۲۰	وزارت محیط‌زیست، آب‌وهوا و ارتباطات	نیروی پلیس، وزارت آموزش و مهارت‌ها
۲	طراحی و اجرای یک پویش به‌منظور ارتقای آگاهی‌های عمومی شامل انتشار اطلاعات مربوط به امنیت سایبری و پیشگیری از جرائم اینترنتی	فصل اول سال ۲۰۲۱	مرکز ملی امنیت سایبری، کمیسون ایمنی آنلاین	وزارت محیط‌زیست، آب‌وهوا و ارتباطات، نیروی پلیس، وزارت آموزش و مهارت‌ها، وزارت دادگستری

بخش یازدهم

مسئولیت ها و چارچوب های حکمرانه



۱۱-۱- ساختار حکمرانی

اجرای سند راهبرد ملی در امنیت سایبری به یک چارچوب و ساختار حاکمیتی نیاز دارد، هم از نظر پاسخ عملیاتی و هم از اجزای اصلی خود اجرای چارچوب راهبردی.

۱۱-۲- اجرای راهبرد ملی امنیت سایبری

کمیته امنیت کابینه مسیر اصلی هماهنگی پاسخ ها به موضوعات امنیت ملی خواهد بود. با این حال، یک کمیته بلندمرتبه میان بخشی ایجاد می شود که سالی دو بار تشکیل جلسه داده و وظیفه ارزیابی و گزارش پیشرفت از دستیابی به اقدامات برشمرده در این سند راهبردی را بر عهده دارد و نیز می تواند متمم هایی بر اقدامات برنامه ریزی شده را پیشنهاد دهد.

فهرست اقدامات

توسعه ظرفیت‌های ملی

اقدام ۱ - «مرکز ملی امنیت سایبری»، به‌خصوص با توجه به گسترش توانایی نظارت و پاسخگویی به حوادث امنیتی سایبری و تهدیدهای فزاینده در برابر دولت، توسعه بیشتری خواهد یافت.				
اقدامات برای ارائه		جدول زمانی فصلی	راهبری	همکاران اصلی
۱	تهیه برنامه دقیق فنی و سازمانی برای «مرکز عملیات مشترک امنیتی»	فصل چهارم سال ۲۰۲۰	«مرکز ملی امنیت سایبری»	وزارت محیط‌زیست، آب‌وهوا و ارتباطات
۲	دریافت ضمانت قانونی برای توسعه «مرکز ملی امنیت سایبری»	فصل دوم سال ۲۰۲۱	«مرکز ملی امنیت سایبری»	وزارت محیط‌زیست، آب‌وهوا و ارتباطات، وزارت هزینه‌های عمومی و اصلاح
۳	ساخت نمونه اولیه مرکز عملیات مشترک امنیتی با استفاده از امکانات موقت	فصل چهارم سال ۲۰۲۱	«مرکز ملی امنیت سایبری»	اداره امور عمومی، وزارت محیط‌زیست، آب‌وهوا و ارتباطات
۴	کمیسون نهایی تسهیلات مرکز عملیات مشترک امنیتی در پایگاه اصلی «مرکز ملی امنیت سایبری»	فصل دوم سال ۲۰۲۳	«مرکز ملی امنیت سایبری»	اداره امور عمومی، وزارت محیط‌زیست، آب‌وهوا و ارتباطات

اقدام ۲ - اطلاعات و تحلیل‌های تهیه شده پیرامون تهدید توسط «مرکز ملی امنیت سایبری» در کارهای مرکز بررسی‌های امنیت ملی ادغام خواهد شد.				
اقدامات برای ارائه	جدول زمانی فصلی	راهبری	همکاران اصلی	
۱	ایجاد زیرساخت‌های گزارش‌دهی و اشتراک اطلاعات مرکز ملی بررسی‌های امنیتی	فصل اول ۲۰۲۰	«مرکز ملی امنیت سایبری»	مرکز ملی بررسی‌های امنیتی

حفاظت از زیرساخت‌های حساس ملی

اقدام ۳ - سامانه کنونی حفاظت از زیرساخت‌های حساس ملی که بر اساس شیوه‌نامه امنیت شبکه و اطلاعات ملی راه‌اندازی شده است، با تمرکز ویژه بر برنامه‌های همگرایی و ممیزی مستمر در جهت کاهش خطرات خدمات اصلی، همچنان به کار گرفته شده و توسعه می‌یابد.				
اقدامات برای ارائه	جدول زمانی فصلی	راهبری	همکاران اصلی	
۱	تکمیل مرحله اول خودارزیابی اپراتورهای خدمات ضروری (OES) بر اساس چارچوب کنترل امنیت	فصل اول سال ۲۰۲۰	«مرکز ملی امنیت سایبری»	اپراتور خدمات ضروری تعیین شده
۲	آغاز آزمایش کنترل امنیت اپراتورهای خدمات ضروری	فصل سوم سال ۲۰۲۰	«مرکز ملی امنیت سایبری»	اپراتور خدمات ضروری تعیین شده
۳	بازبینی ثبت اپراتورهای خدمات ضروری و دستورالعمل‌های امنیتی	فصل سوم سال ۲۰۲۰	«مرکز ملی امنیت سایبری»	اپراتور خدمات ضروری تعیین شده
۴	کنترل امنیت پس از حوادث و بررسی‌های مستمر همگرایی اپراتورهای خدمات ضروری	در حال اجرا	«مرکز ملی امنیت سایبری»	اپراتور خدمات ضروری تعیین شده

اقدام ۴ - سامانه کنونی حفاظت از زیرساخت‌های حساس ملی که بر اساس شیوه‌نامه امنیت شبکه و اطلاعات ملی راه‌اندازی شده است، با تمرکز ویژه بر برنامه‌های همگرایی و ممیزی مستمر در جهت کاهش خطرات خدمات اصلی، همچنان به کار گرفته شده و توسعه می‌یابد.				
اقدامات برای ارائه		جدول زمانی فصلی	راهنبری	همکاران اصلی
۱	گروه راهنبری تشکیل شده و اصول مرجع برای بررسی مورد توافق قرار گیرد	فصل اول سال ۲۰۲۰	«مرکز ملی امنیت سایبری»	نیروی پلیس، نیروی دفاعی، کمیته مشورتی غربالگری ملی، بانک مرکزی ایرلند، کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات، کمیسیون مقررات صنایع عمومی، سازمان هواپیمایی
۲	تکمیل مرحله جمع‌آوری اطلاعات و توافق پیرامون روش اجرایی	فصل سوم سال ۲۰۲۰	«مرکز ملی امنیت سایبری»	نیروی پلیس، نیروی دفاعی، کمیته مشورتی غربالگری ملی، بانک مرکزی ایرلند، کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات، کمیسیون مقررات صنایع عمومی، سازمان هواپیمایی
۳	فرایند ارزیابی کامل شامل مشاوره بین‌المللی و ارزیابی دقیق روابط متقابل میان‌بخشی.	فصل دوم سال ۲۰۲۰	«مرکز ملی امنیت سایبری»	نیروی پلیس، نیروی دفاعی، کمیته مشورتی غربالگری ملی، بانک مرکزی ایرلند، کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات، کمیسیون مقررات صنایع عمومی، سازمان هواپیمایی
۴	تکمیل گزارش نهایی و توصیه‌ها	فصل چهارم سال ۲۰۲۰	«مرکز ملی امنیت سایبری»	نیروی پلیس، نیروی دفاعی، کمیته مشورتی غربالگری ملی، بانک مرکزی ایرلند، کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات، کمیسیون مقررات صنایع عمومی، سازمان هواپیمایی

اقدام ۵ - سامانه پشتیبانی از زیرساخت‌های حساس ملی در طول اجرای سند راهبردی به گونه‌ای گسترش و تعمیق خواهد یافت تا دامنه وسیع‌تری از زیرساخت‌های حساس ملی و از جمله ابعادی از سامانه‌های انتخاباتی را شامل شود.

اقدامات برای ارائه	جدول زمانی فصلی	راهبری	همکاران اصلی
۱	پیش‌نویس رئوس لایحه برای موافقت دولت	فصل چهارم سال ۲۰۲۱	وزارت محیط‌زیست، آب‌وهوا و ارتباطات
۲	تهیه پیش‌نویس با دفتر دادستان کل کشور	فصل اول سال ۲۰۲۲	وزارت محیط‌زیست، آب‌وهوا و ارتباطات
۳	فرایند قانون‌گذاری	فصل دوم سال ۲۰۲۲	وزارت محیط‌زیست، آب‌وهوا، و ارتباطات
			دفتر دادستان کل کشور

اقدام ۶ - گروه‌های اشتراک اطلاعات فعلی که توسط «مرکز ملی امنیت سایبری» اداره می‌شوند، توسعه بیشتری خواهند یافت و گروه‌های اشتراک تهدید فعلی چنان توسعه خواهند یافت تا طیف وسیع‌تری از زیرساخت‌های حساس ملی را شامل شوند.

اقدامات برای ارائه	جدول زمانی فصلی	راهبری	همکاران اصلی
۱	گسترش نمایندگان فعلی گروه اشتراک تهدید تا حد گنجاندن زیرساخت‌های حساس ملی و تدوین اصول مرجع جدید	فصل دوم سال ۲۰۲۰	مرکز ملی امنیت سایبری
۲	اصلاح توافقاتی موجود با انگلیس در مورد به اشتراک‌گذاری اطلاعات و واکنش به حوادث، با ارجاع خاص به حفاظت از زیرساخت‌های حساس حیاتی شمال - جنوب	فصل چهارم سال ۲۰۲۰	مرکز ملی امنیت سایبری
			دفتر برنامه‌ریزی اضطراری، مرکز پشتیبانی از زیرساخت‌های ملی، انگلیس

اقدام ۷ - حاکمیت مجموعه جدیدی از استانداردهای همگرایی را معرفی خواهد کرد تا امنیت سایبری زیرساخت‌های مخابراتی کشور را پشتیبانی کند.				
اقدامات برای ارائه	جدول زمانی فصلی	راهبری	همکاران اصلی	
۱	تصویب اقدامات اجرایی برای بخش نامه ۱۹۷۲/۲۰۱۸	فصل چهارم سال ۲۰۲۰	وزارت محیط‌زیست، آب‌وهوا و ارتباطات	مرکز ملی امنیت سایبری، کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات
۲	ارائه پشتیبانی فنی به کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات	فصل چهارم سال ۲۰۲۰	مرکز ملی امنیت سایبری	کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات
۳	اجرای اقدامات امنیتی بازبینی شده	فصل اول سال ۲۰۲۱	کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات	وزارت محیط‌زیست، آب‌وهوا و ارتباطات، مرکز ملی امنیت سایبری، اپراتورهای مخابرات

داده‌ها و شبکه‌های بخش دولتی

اقدام ۸ - «مرکز ملی امنیت سایبری» یک استاندارد امنیتی پایه را تعیین خواهد کرد تا توسط همه دستگاه‌های دولتی و سازمان‌های اصلی به کار گرفته شود.				
اقدامات برای ارائه	جدول زمانی فصلی	راهبری	همکاران اصلی	
۱	طراحی استانداردهای حداقلی مناسب برای فناوری اطلاعات دولت، در هماهنگی با مجمع امنیت فناوری‌های اطلاعات دولت	فصل چهارم سال ۲۰۲۱	مرکز ملی امنیت سایبری / دفتر مدیر ارشد اطلاعات دولت / مجمع فناوری اطلاعات دولت	دستگاه‌های دولتی و سازمان‌های اصلی
۲	تدوین تدابیر، نظارت‌ها و روش‌های اجرایی دقیق	فصل اول سال ۲۰۲۲	مرکز ملی امنیت سایبری / دفتر مدیر ارشد اطلاعات دولت / مجمع فناوری اطلاعات حاکمیت	دستگاه‌های دولتی و سازمان‌های اصلی

اقدام ۸ - «مرکز ملی امنیت سایبری» یک استاندارد امنیتی پایه را تعیین خواهد کرد تا توسط همه دستگاه‌های دولتی و سازمان‌های اصلی به کار گرفته شود.				
اقدامات برای ارائه	جدول زمانی فصلی	راهبری	همکاران اصلی	
۳	تهیه پیش‌نویس راهنماها و مطالب پشتیبان برای گروه‌های فناوری اطلاعات و واحدهای ارزیابی داخلی پیرامون قواعد همگرایی	فصل دوم سال ۲۰۲۲	مرکز ملی امنیت سایبری /دفتر مدیر ارشد اطلاعات دولت/ مجمع فناوری اطلاعات حاکمیت	دستگاه‌های دولتی و سازمان‌های اصلی
۴	پشتیبانی از دستگاه‌ها و ادارات دولتی و سازمان‌های اصلی در اجرای استانداردهای مبنایی	در حال اجرا	مرکز ملی امنیت سایبری /دفتر مدیر ارشد اطلاعات دولت/ مجمع فناوری اطلاعات حاکمیت	دستگاه‌های دولتی و سازمان‌های اصلی
۵	ارزیابی روش و فرایند اجرای استاندارد مبنایی	فصل چهارم سال ۲۰۲۳	مرکز ملی امنیت سایبری /دفتر مدیر ارشد اطلاعات دولت/ مجمع فناوری اطلاعات حاکمیت	دستگاه‌های دولتی و سازمان‌های اصلی

اقدام ۹ - طرح «حسگر» فعلی گسترش خواهد یافت تا تمام وزارتخانه‌های دولتی را در برگیرد، و یک ارزیابی جامع انجام خواهد شد تا میزان امکان‌پذیری توسعه «حسگر» برای پوشش تمامی شبکه‌های دولتی بررسی شود.				
اقدامات برای ارائه	جدول زمانی فصلی	راهبری	همکاران اصلی	
۱	به‌کارگیری «حسگر» در زیرساخت‌های همه ۱۵ وزارتخانه دولتی	فصل چهارم سال ۲۰۲۰	مرکز ملی امنیت سایبری	تمامی دستگاه‌های دولتی، مجمع امنیت اطلاعات حاکمیت
۲	بررسی هزینه‌ها و مسائل حقوقی مرتبط با استفاده از «حسگر» در شبکه‌های حاکمیتی، پوشش تمامی دستگاه‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات بخش دولتی و ارائه نتیجه به دولت برای تصمیم	فصل چهارم سال ۲۰۲۱	مرکز ملی امنیت سایبری	دفتر مدیر ارشد اطلاعات دولت، دفتر دادستان کل کشور، وزارت هزینه‌های عمومی و اصلاحات

اقدامات برای ارائه		جدول زمانی فصلی	راهنبری	همکاران اصلی
۱	پشتیبانی از ایجاد گروه فناوری اطلاعات بخش‌های دولتی در «مرکز ملی امنیت سایبری» و تدوین اصول مرجع برای مجمع	فصل اول سال ۲۰۲۰	مرکز ملی امنیت سایبری	دفتر مدیر ارشد اطلاعات دولت، تمام ادارات دولتی
۲	طراحی جلسه توجیهی برای همه رؤسای امنیت فناوری‌های اطلاعات به‌منظور تشریح هدف مجمع امنیت سایبری	فصل اول سال ۲۰۲۰	مرکز ملی امنیت سایبری	دفتر مدیر ارشد اطلاعات دولت، تمام ادارات دولتی
۳	برگزاری جلسات سه‌ماهه مجمع و تعیین رئیس و دبیر جلسات	فصل چهارم سال ۲۰۲۰	مرکز ملی امنیت سایبری	دفتر مدیر ارشد اطلاعات دولت، تمام ادارات دولتی

اقدامات برای ارائه		جدول زمانی فصلی	راهنبری	همکاران اصلی
۱	تهیه توجیه و اصول مرجع و ارائه به دولت برای تصویب	فصل سوم سال ۲۰۲۰	مرکز ملی امنیت سایبری	دفتر مدیر ارشد اطلاعات دولت، نیروی پلیس، نیروی دفاعی، کمیته مشورتی غربالگری ملی
۲	شروع به کار فرایند پیشنهادی «مرکز ملی امنیت سایبری»	فصل چهارم سال ۲۰۲۰	مرکز ملی امنیت سایبری	دفتر مدیر ارشد اطلاعات دولت، نیروی پلیس، نیروی دفاعی، کمیته مشورتی غربالگری ملی

مهارت‌ها

اقدام ۱۲ - حاکمیت توسعه و استفاده از آموزش سطح دوم و سوم در علوم رایانه و امنیت سایبری را همچنان تضمین خواهد کرد و این کار را از جمله از راه پشتیبانی از شبکه‌های آموزش مهارت در ایرلند در توسعه برنامه‌های آموزشی برای همه سطوح و همچنین پشتیبانی از ابتکارات مراکز آموزشی پیشرفته «سولاس» (طرح آموزش مهارت‌های تکمیلی ایرلند) برای برنامه‌های کارآموزی فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی و امنیت سایبری پیگیری خواهد کرد.				
اقدامات برای ارائه	جدول زمانی فصلی	راهبری	همکاران اصلی	
۱	پشتیبانی از ابتکارات تحت مهارت‌های فناوری ۲۰۲۲ از جمله توسعه مهارت‌های شبکه‌های مهارت‌آموزی و فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی برای کارآموزی	در حال اجرا	وزارت محیط‌زیست، آب‌وهوا، و ارتباطات	شبکه‌های مهارت، سولاس (طرح) آموزش مهارت‌های تکمیلی ایرلند)
۲	افزودن آموزش و مهارت‌افزایی به عنوان موضوعی ثابت در دستور کار مجمع امنیت فناوری‌های اطلاعاتی حاکمیت	فصل دوم سال ۲۰۲۰	مرکز ملی امنیت سایبری	مجمع امنیت فناوری‌های اطلاعاتی دولت
۳	پشتیبانی از توسعه دوره کوتاه‌مدت امنیت سایبری که پیش‌نیاز گنجاندن آموزش امنیت سایبری در سطح دوم خواهد بود	فصل چهارم سال ۲۰۲۰	مرکز ملی امنیت سایبری	شورای ملی برنامهریزی و ارزیابی درسی
۴	پشتیبانی از طرح‌های ابتکاری که زنان را در زمینه امنیت سایبری تشویق می‌کنند	در حال اجرا	مرکز ملی امنیت سایبری، وزارت آموزش و مهارت‌ها	صنعت

اقدام ۱۳ - بنیاد علوم ایرلند، در چارچوب «برنامه آینده‌های هوشمند»، به ترویج امنیت سایبری به‌عنوان یک گزینه شغلی در مدارس و دانشگاه‌های ایرلند خواهد پرداخت.

اقدامات برای ارائه		جدول زمانی فصلی	راهبری	همکاران اصلی
۱	مرکز ملی امنیت سایبری به دنبال شرکایی در بخش صنعت برای مشارکت در «آیندهای هوشمند» است	فصل اول سال ۲۰۲۰	مرکز ملی امنیت سایبری	بنیاد علوم ایرلند، صنعت
۲	مرکز ملی امنیت سایبری با «آیندهای هوشمند» همکاری خواهد کرد تا طرح‌های ابتکاری را مورد حمایت قرار دهد که دانشجویان دختر را به حوزه امنیت سایبری تشویق می‌کنند	فصل اول سال ۲۰۲۰	مرکز ملی امنیت سایبری	بنیاد علوم ایرلند

اقدام ۱۴ - بنیاد علوم ایرلند با همکاری وزارت سرمایه، تجارت و اشتغال و نیز وزارت محیط‌زیست، آب‌وهوا و ارتباطات، از طریق برنامه آینده‌های هوشمند، مراکز آموزشی بنیاد و دیگر بنگاه‌ها، کار امکان‌سنجی تأمین بودجه برای پژوهش در حوزه امنیت سایبری را انجام خواهند داد.

اقدامات برای ارائه		جدول زمانی فصلی	راهبری	همکاران اصلی
۱	صدور فراخوان برای مشارکت جامعه امنیت سایبری و مبتنی بر نظام بررسی آزاد جامعه مستقل بین‌الملل	فصل چهارم سال ۲۰۲۰	بنیاد علوم ایرلند	مرکز ملی امنیت سایبری، وزارت سرمایه، تجارت و اشتغال، بنیاد علوم
۲	صدور فراخوان برای مشارکت جامعه امنیت سایبری و مبتنی بر نظام بررسی آزاد جامعه مستقل بین‌الملل	فصل اول سال ۲۰۲۱	بنیاد علوم ایرلند	مرکز ملی امنیت سایبری، وزارت سرمایه، تجارت و اشتغال، بنیاد علوم

توسعه بنگاه‌ها

اقدام ۱۵ - حاکمیت به پشتیبانی و همکاری کامل خود با برنامه ایرلند سایبری با بودجه سازمان جذب سرمایه‌های خارجی ادامه خواهد داد و سازوکارهای جدیدی را برای حمایت از همکاری‌های صنعت / دانشگاه / دولت در زمینه امنیت سایبری بررسی خواهد کرد.

اقدامات برای ارائه	جدول زمانی فصلی	راهبری	همکاران اصلی
۱	ارائه پشتیبانی به سایبر ایرلند برای توسعه خوشه امنیت سایبری صنعت، دانشگاه و دولت	در حال اجرا	سازمان جذب سرمایه‌های خارجی سایبر ایرلند، مؤسسه ایرلند، مرکز ملی امنیت سایبری، وزارت سرمایه، تجارت و اشتغال

اقدام ۱۶ - سازمان توسعه بنگاه‌های ایرلند در جهت تسهیل پیوندهای مشترک بین نهادهای پژوهشی و سازمان‌ها، یک برنامه اختصاصی در زمینه امنیت سایبری را طراحی و اجرا خواهد کرد که به کاربرد عملی پژوهش در تجارت خواهد انجامید.

اقدامات برای ارائه	جدول زمانی فصلی	راهبری	همکاران اصلی
۱	تأسیس یک مرکز صلاحیت امنیت سایبری ملی	فصل اول سال ۲۰۲۱	مرکز ملی امنیت سایبری، مؤسسه ایرلند، وزارت سرمایه، تجارت و اشتغال

مشارکت و همکاری

اقدام ۱۷ - تعهدات دیپلماتیک ایرلند در زمینه امنیت سایبری را تقویت خواهیم کرد و برای این کار از جمله به استقرار وابستگان سایبری در مأموریت‌های اصلی دیپلماتیک و ایجاد ظرفیت پایدار در کشورهای طرف سوم خواهیم پرداخت.				
اقدامات برای ارائه		جدول زمانی فصلی	راهبری	همکاران اصلی
۱	استقرار وابسته سایبری برای مأموریت‌های دیپلماتیک مهم	فصل سوم سال ۲۰۲۰	وزارت امور خارجی	مرکز ملی امنیت سایبری
۲	تصویب کنوانسیون بوداپست	فصل دوم سال ۲۰۲۱	وزارت دادگستری	مرکز ملی امنیت سایبری، وزارت مجلس
۳	تدوین و توسعه یک برنامه ظرفیت‌سازی پایدار برای کشورهای در حال توسعه	فصل دوم سال ۲۰۲۱	وزارت امور خارجی، مرکز ملی امنیت سایبری	مرکز ملی امنیت سایبری

اقدام ۱۸ - به‌منظور هماهنگی مواضع ملی در سراسر دستگاه‌های حاکمیتی، یک گروه میان‌بخشی در زمینه حاکمیت اینترنت و سیاست بین‌المللی فضاهای سایبری ایجاد خواهیم کرد.				
اقدامات برای ارائه		جدول زمانی فصلی	راهبری	همکاران اصلی
۱	تأسیس یک گروه میان‌بخشی برای هماهنگی در زمینه سیاست‌های سایبری	فصل دوم سال ۲۰۲۰	وزارت امور خارجی	مرکز ملی امنیت سایبری، تمامی وزارتخانه‌ها

اقدام ۱۹ - همکاری‌های فعلی خود با سازمان‌های بین‌المللی را گسترش خواهیم داد و برای این کار از جمله به مرکز برتر امنیت سایبری در تالین، استونی خواهیم پیوست.

اقدامات برای ارائه	جدول زمانی فصلی	راهبری	همکاران اصلی
۱	اعزام عضو وزارت دفاع به «مرکز تعالی امنیت سایبری»	فصل چهارم سال ۲۰۲۰	مرکز ملی امنیت سایبری نیروی دفاعی، وزارت دفاع، وزارت امور خارجی

شهروندان

اقدام ۲۰ - دولت یک پویش سراسری اطلاعات امنیت سایبری در سطح ملی ایجاد خواهد کرد تا از اطلاعات ارائه‌شده توسط «مرکز ملی امنیت سایبری» و اداره ملی جرائم سایبری پلیس استفاده کرده و اطلاعاتی را در اختیار دستگاه‌هایی قرار دهد که به‌صورت مستقیم مشغول تدارک اطلاعات هستند.

اقدامات برای ارائه	جدول زمانی فصلی	راهبری	همکاران اصلی
۱	پشتیبانی از ادامه افزودن عناصر امنیت سایبری در برنامه‌های طرح و بوايز	فصل چهارم سال ۲۰۲۰	وزارت محیط‌زیست، آب‌وهوا و ارتباطات نیروی پلیس، وزارت آموزش و مهارت‌ها
۲	طراحی و اجرای یک پویش به‌منظور ارتقای آگاهی‌های عمومی شامل انتشار اطلاعات مربوط به امنیت سایبری و پیشگیری از جرائم اینترنتی	فصل اول سال ۲۰۲۱	مرکز ملی امنیت سایبری، کمیسیون ایمنی آنلاین وزارت محیط‌زیست، آب‌وهوا و ارتباطات، نیروی پلیس، وزارت آموزش و مهارت‌ها، وزارت دادگستری



مرکز ملی فضای مجازی
پروژه شبکه فضای مجازی

csri.majazi.ir

حوزه فضای مجازی به اندازه انقلاب اسلامی اهمیت دارد. این فضا مثل یک رودخانه پر از آب و خروشان است که می آید و دائماً هم بر آب آن افزوده و خروشان تر می شود. اگر ما بر این رودخانه تدبیر کنیم و برنامه داشته باشیم، زه‌کشی کنیم و هدایت کنیم این رودخانه را تا به سد بریزد، می‌شود فرصت. اگر رهايش کنیم و برنامه‌ای برای آن نداشته باشیم می‌شود یک تهدید.



csri.majazi.ir